

Euroopa
Komisjon

[SUVI 2013 ▶ NR 46]

panorama

inforegio

▶ EL tervitab Horvaatiat

Oma 28. liikmesriiki

- ▶ Ühtekuuluvuspoliitika aitab kriisist üle saada
- ▶ ELi fondide õige kulutamise tagamine
- ▶ Riigitoetused ja regionaalpoliitika

Regionaal- ja
linnapiolitika

▶JUHTKIRI 3

Volinik Johannes Hahn

▶ERIÜLEVAADE 4-9

HORVAATIA EDUKAS TEEKOND EL-IGA LIITUMISEL

▶KRIISIST ÜLESAAMINE ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA TOEL.....10-13

▶SÕLTUMATU ÜLEVAADE ÜHTEKUULUVUS- POLIITIKA EDUSAMMUDEST AASTATEL 2007-201114-16

▶PROJEKTIDE NÄITEID 17-19

Projektide näited Horvaatiast, Soomest ja Sloveeniast

▶LÜHIUUDISED20-21

▶OPEN DAYS 201322-23

▶EL-I FONDIDE ÕIGE KULUTAMISE TAGAMINE – AUDITIPROTSESSI ÜLEVAADE.....24-29

▶TASAKAALUSTAMINE – RIIGITOETUSTE KONTROLLIMINE JA REGIONAALPOLIITIKA..... 30-31

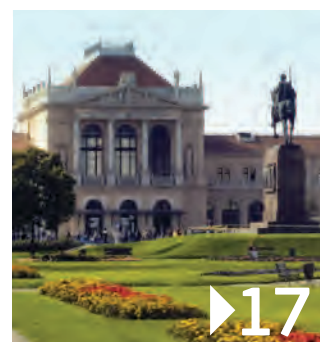
▶KAARDID32-33

NEET-noorte määr – elanikkond vanuses 15-24, 2012
Haridustase – prognoositav kolmanda taseme hariduse
omandanud 25-64-aastaste inimeste osakaal 2020. aastal

▶OMA SÕNADEGA 34-39

Ühtekuuluvuspoliitika riiklikud ja regionaalsed perspektiivid

▶KALENDRIKUUPÄEVAD 40

Fotod (Lk):

Zagrebi vaade © Shutterstock
Lk 3, 9, 21, 22, 23, 36: © Euroopa Komisjon
Lehekülj 4: Split © Shutterstock
Lehekülj 6: © Horvaatia Vabariigi Regionaalarengu
ja ELi Fondide Ministeerium
Lehekülj 8: Slavonski Brod © Marin Majstorović, BIOCentre
© BICRO, Marasca © Zagrebi Ülikool
Lehekülj 11: Hungrara © Riiklik Arenguagentuur, Ungari
Lehekülj 14: Ülikiire Cornwall © Cornwalli Nõukogu
Leheküljed 17-19: Horvaatia © Shutterstock, Sloveenia
© Brežice Keskhaignla, Soome © Rokua Geopark
Lehekülj 24, 30: © Shutterstock
Lehekülj 35: Moraavia-Sileesia © Jiří Zerzoň
Lehekülj 36: Flanders © Flaami Valitsus
Lehekülj 37: Saxony © LIFE, Leipzigi Ülikool
Lehekülj 39: Rootsi © Tillväxtverket

Käesolev ajakiri on trükitud inglise, prantsuse ja saksa keeles taaskasutatud paberile. Elektroonilisel kujul on see saadaval 22 keeles aadressil http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_et.cfm

Väljaande sisu koostamine lõpetati juuli 2013.

ÕIGUSALANE TEAVE

Ei Euroopa Komisjon ega ükski selle nimel tegutsev isik ei vastuta väljaandes sisalduva teabe kasutamise ega vigade eest, mis võivad vaatamata hoolikale ettevalmistusele ja kontrollimisele tekstis esineda. Väljaanne ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni vaateid ega seisukohti.

ISSN 1725-8200

© Euroopa Liit, 2013

Paljudamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

Kolmanda osapoole autoriõigusega kaitstud materjali kasutamiseks/paljundamiseks tuleb saada luba autoriõiguse valdajalt.

Printed in Belgium

▶ JUHTKIRI

Johannes Hahn

Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika volinik

1. juulil 2013 tervitame Horvaatia Vabariiki Euroopa Liidu uue liikmesriigina. Viimase 12 aasta jooksul on see riik läbinud Euroopa Liidu seadusandliku kogu ees ulatusliku reformide ja seadusandluse ümberkujundamise programmi – nn *acquis communautaire*'i.

Liitumisel on Horvaatiale kättesaadavad ELi struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendid 450 miljoni euro ulatuses. See investering moodustab eelduste kohaselt suure osa riigi järgmiste aastate arengueelarvest ja annab märkimisväärse võimaluse Horvaatia vajaduste rahuldamiseks. See võib aidata kaasa moodsa konkurentsivõimelise majanduse arengule, millel on ELil abi, kuid mis ka ELile kasuks tuleb.

Selles Panorama väljaandes näete töid, mis on ELi abiga juba valmis saanud.

Ühtekuuluvuspoliitika elluviimise strateegiline aruanne

Uute eeskirjade järgi esitab Horvaatia hindamisaruandeid sarnaselt ülejäänud 27 liikmesriigiga. Hiljuti avaldati komisjoni strateegiline aruanne ELi struktuurifondide toimimise kohta ELi 27 liikmesriigis perioodil 2007-2013. Liikmesriikide 2012. aasta lõpus esitatud aruannete põhjal on see esimene arvestatav võimalus anda aru väljundite ja tulemuste ning poliitikate mõju kohta ELi majanduse taastumisele programmiperioodil.

Aruanne annab hindamatu pildi poliitika elluviimise kohta ja näitab, et toetame uusi uuenduslikke ettevõtteid ja loome

tuleviku jaoks püsivaid töökohti, andes kaugematele piirkondadele lairibaühenduse, takistades „ajude väljavoolu” ning luues elutähtsaid transpordiühendusi, mis aitavad kaasa piirkondade konkurentsivõime paranemisele. Samuti aitab see tuvastada neid investeerimispiirkondi ja programme, mille puhul on vaja midagi ette võtta.

Aruanne tõendab, et ühtekuuluvuspoliitika võib olla väga paindlik ja kohane majanduskriisi ajal inimeste ning nende kogukondade muutuvate vajadustega.

Auditimeeskonnad – kulissidetagused kangelased

ELi eelarve fondide õige kasutamise tagavad ELi regionaaltoetuse protsessi kulissidetagused kangelased – komisjoni auditimeeskonnad. Ühtekuuluvuspoliitika moodustab ELi eelarvest umbes kolmandiku ja audiitoritel on äärmiselt oluline roll keerukate ning suuresti detsentraliseeritud kulutusprogrammide ülevaatamisel.

ELi audiitorid teevad ühise juhtimise süsteemis tihedat koostööd riiklike auditeerimisasutustega. Tänu sellele protsessile on reeglite järgimine aasta-aastalt paranenud. Nende olulise töö kohta saate lisateavet artiklist leheküljel 24.

Nad on üheskoos ELi maksumaksja huvides tegutsevad valvekoerad ja tagavad raha kulutamise seaduslikkuse, korrapärasuse ning kindla finantsjuhtimise põhimõtete alusel.

▶ HORVAATIA EDUKAS TEEKOND ELIGA LIITUMISEL

1. juulil tähistas Horvaatia Vabariik Euroopa Liidu 28. liikmesriigiks saamisega ligi 20 majanduslase ja sotsiaalse edasimineku aastat alates iseseisvuse väljakuulutamisest. 2005. aastal algatatud läbirääkimised lõpetati ametlikult 2011. aasta juunis ja sellele järgnes ELi liitumislepingu allkirjastamine 2011. aasta detsembris.

Horvaatia Aadria mere rannikul asuv linn Split.

Ligikaudu 12 aastat väldanud ELiga liitumise protsess andis Horvaatiale ajendi ulatuslike reformide tegemiseks ja seadusandluse ühtlustamiseks ELi *acquis communautaire*'iga.

„Horvaatia on nüüd võrreldes liitumisprotsessi algusaegadega teistsugune riik,” ütles Euroopa laienemise ja naabruspoliitika volinik Štefan Füle. „Samuti on võrreldes nii mõnegi teise liituva riigiga tehtud Euroopa Liiduga ühinemiseks rohkem ettevalmistusi. See on pikaajalise ja põhjaliku protsessi tulemus ja riik väärib õnnitlusi. ELi liikme staatus annab olulisi võimalusi ja neid võimalusi tuleb nüüd ära kasutada, et Horvaatia osalemine ELis oleks edukas ning sellest võidaksid nii Horvaatia ja selle elanikud kui ka Lääne-Balkani riigid ja kogu EL tervikuna.”

Pikk ja edukas teekond

Horvaatia integreerimisprotsess Euroopa Liiduga algas ELi Lääne-Balkani riikide stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessiga 2001. aastal, misjärel riik esitas 2003. aastal taotluse ELi liikmeks astumiseks. Liitumisläbirääkimised algasid ametlikult 2005. aasta kevadel.

Kuigi läbirääkimised venisid teatud probleemide tõttu, lõpetati protsess 2011. aastal. Horvaatia ja 27 liikmesriigi vaheline leping allkirjastati 9. detsembril 2011.

Horvaatias 22. jaanuaril 2012. aastal toimunud referendumi kohaselt oli 66% hääletanutest ELiga liitumise pooll.

Liitumiseni jäänud perioodil oli Horvaatial Euroopa asutustes aktiivse vaateleja staatus, et riigiametnikud saaksid tutvuda ELi asutuste töömeetoditega ja osaleda otsustusprotsessis.

Konkurentsivõime

Enne ülemaailmset finantskriisi aastatel 2008-2009 kasvas Horvaatia majandus aastas 4-5% ning sellel perioodil kahekordistused tulud ja paranesid oluliselt majanduslikud ning sotsiaalsed võimalused. Pikaleveninud kriis pani need edusammud ja Horvaatia püüdlused proovile, kuna 2012. aasta lõpuks tõusis töötute osakaal 14%-ni. Noorte töötus on riigis jätkuvalt kõrge.

ELiga liitumine pakub olulisi võimalusi riigi konkurentsivõime suurendamiseks, tugevdades riigi ja selle piirkondade konkurentsivõimeid ning kasutades täiel määral laienenud turgu.

Tööstuse ja kaubanduse mustrid

Ligikaudu pool Horvaatia kaubandusest toimub eurotsooniga, eelkõige Saksamaa ja Itaaliaga, ning euroala annab ligikaudu kolmveerandi otsestest välisinvesteeringutest (FDI) riiki. Horvaatias on ka palju panku, mille kuuluvus tegi neist kaudselt euroala kriisi ohvrid.

Tööstussektoris, mis annab üle 27% SKP-st, on tähtsaimad valdkonnad laevaehitus, toidutöötlemine, farmaatsiatööstus, infotehnoloogia, biokeemia ja puidutööstus.

Põllumajandussektor annab kõigest 4% SKP-st, kuid seal töötab 14% tööjõust. Kuna 42% riigi elanikkonnast elab maapiirkondades, on põllumajandus oluline elatusallikas. ELiga liitumisele eelnenud ajal töötas Horvaatia Põllumajandusministeerium intensiivselt mitmesuguste määruste ühtlustamise ning vastuvõtmise kallal põllumajanduse, toidu ohutuse, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika ning kaladuse valdkonnas.

Transpordivõrgud

Horvaatia paikneb piki kolme üleeuroopalist Euroopa Liidu ja Kagu-Euroopa vahelist koridori ning Horvaatia võimuorganid on peamiselt riikliku rahastamise kaudu märkimisväärselt transpordivõrgu arendamiseks investeerinud, keskendudes peamiselt maanteedele, kiirteedele ja sadamatele.

Horvaatia raudteesektor seisab silmitsi tõsiste väljakutsetega ja nõuab EL-i võrguga integreerimiseks investeringuid. Zagrebi jaama taristu ulatuslik uuendamine käivitati ELi toel liitumiseelisel perioodil ja on samm selles suunas (vt artiklit lk 17).

HORVAATIA PÕHIANDMED

- ▶ Pindala: **87 661 km²**
- ▶ Rahvaarv: **4 290 000**
- ▶ Pealinn: **Zagreb**
- ▶ Poliitiline süsteem: **parlamentaarne demokraatia**
- ▶ Territoriaalne jaotus: **20 maakonda ja Zagrebi linn**
- ▶ Linnakeskused: **rahvastik on koondunud linnakeskustesse ja 49% kõigist elanikest elavad 5 suurimas maakonnas – Zagrebi linn ja Zagrebi maakond, Split-Dalmatia, Osijek-Baranja ja Primorje-Gorski Kotar**
- ▶ Riigikeel: **horvaatia keel**
- ▶ Valuuta: **kuna (HRK) – 1 EUR = 7,58 HRK**
- ▶ Peamised kaubanduspartnerid: **Itaalia, Austria, Saksamaa, Sloveenia, Serbia**
- ▶ Peamised ekspordiartiklid: **transpordivahendid, masinad, tekstiil, kemikaalid, toiduained ja kütused**
- ▶ Peamised impordiartiklid: **masinad, transpordi- ja elektriseadmed, kemikaalid, kütused ja määrdeained ning toiduained**
- ▶ Peamised lennujaamad: **Zagreb, Split, Dubrovnik, Pula, Rijeka**

Looduspärand ja turism

Horvaatia territoorium on ökoloogiliselt üks Euroopas kõige paremini säilinud territooriume; 47% maast ja 39% merest on määratud kaitsealuseks ning säilitamisele kuuluvaks piirkonnaks. Horvaatia võib olla uhke 19 rahvus- ja looduspargi üle, millest mõningad (nt Plitvice'i järvede rahvuspark) on arvatud UNESCO maailmapärandi hulka.

Horvaatia looduse ilu toob riiki igal aastal miljoneid turiste ja turismivaldkonna tulud moodustavad riigi SKP-st ligikaudu 15%. Looduse säilitamine on arenguplaanis olulisel kohal ja see on ka üks Euroopa Liidu liikmestaatusega kaasnev nõue.

Jätkuvad struktuurireformid

ELi liikmena keskendub Horvaatia jätkuvalt struktuurireformidele, mitte üksnes sellepärast, et plaanib tulevikus eurotsooniga liituda, vaid ka majanduse konkurentsivõime tõstmiseks. ELi struktuuri- ja investeerimisfondidest (ESI) eraldatavad vahendid aitavad neid jätkuvaid struktuurireforme ellu viia.

►INTERVJUU

Panorama räägib Horvaatia asepeaministri ja regionaalarengu ning ELi fondide ministri Branko Grčićiga riigi liitumisest ELiga.

► Milliseid positiivseid muutusi on integratsiooniprotsess juba Horvaatiasse toonud?

Kõigepealt soovin öelda, et ELiga liitumine rõõmustab meid ja seda on tulnud juba liiga kaua oodata. Arvestades, et meie territoorium, ajalugu, kultuur ja traditsioonid on sajandite vältel olnud Euroopa lahutamatu osa, on tunne, nagu oleksime koju jõudnud.

Vaadates tagasi 35 väga nõudlikule peatükile, mille üle ELiga läbirääkimisi pidasime, näeme, et oleme igas segmendis märkimisväärsed edusamme teinud.

Pidime möödunud keeruka 20 aasta jooksul rakendama äärmiselt põhjalikke reforme. Tee oli pikk, kuid see on aidanud meil end paremini ette valmistada, eriti ELi turu ja struktuuride osas.

Meie liitumine ELiga mõjutab kindlasti oluliselt meie tulevast jõukust, kuid loodame ja usume ka seda, et meie ise saame Euroopasse uut kvaliteeti tuua.

► Milliseid väljakutseid ELi liikmesriigina ootate?

Liikmestaatusega kaasneb palju väljakutseid. Pärast liitumist muutub lisatöö eelarve konsolideerimise vallas ja riiklike reformide elluviimine mitmesugustes sektorites veelgi keerukamaks ülesandeks, kuna ELi asutused on nendes valdkondades asjaga palju enam seotud.

Õige pea tuleb meil konkureerida teiste liikmesriikide ettevõtetega olukorras, mis on Horvaatia majanduses languse tõttu äärmiselt keerukas ja tundlik. Samal ajal kaotavad Horvaatia ettevõtted CEFTA turul teatud osa konkurentsivõimelisest hinnast, kuna CEFTA riikidesse eksportimisel hakkavad kehtima uued tariifid.

ELi poliitikaloome protsessis osalemine nõuab kindlasti tõhusamat haldustegevust, kus on võimalik aktiivselt otsustusprotsessi panustada ja suuta tagada õige ning tulemuslik ELi poliitikate elluviimine Horvaatia kontekstis. Eriks väljakutseks on Euroopa struktuuriinvesteeringute haldus ja Euroopa 2020 strateegiaga määratud eesmärkide saavutamine. Meie põhieesmärk on rajada tegevuskava kvaliteetsetele projektidele, mis tõepoolest toetavad vastuvõetud strateegiatega elluviimist, tugevdades haldussuutlikkust, mis tagab programmi õigeaegse ja tulemusliku elluviimise.

► Kuidas Horvaatia teie arvates Euroopa Liidu säästvatele ja konkurentsivõimelisele arengule kaasa saab aidata?

Horvaatia majandus on olnud madalseisus aastast 2008. Kuna Horvaatia pole saareriik ja madalseis Euroopas jätkus, ei saanud Horvaatia seda vältida. Valitsuse strateegia majanduse taastamiseks põhineb eelarve konsolideerimisel, struktuurireformidel ja stimuleerivatel investeeringutel, eelkõige erainvesteeringutel, mis on võti olemasolevate töökohtade säilitamiseks ja uute loomiseks. Usume, et valitsuse senised ja lähiaastatel toimuvad tegevused sotsiaalkindlustuse, tervishoiu, tööturu ja avaliku halduse reformide vallas tagavad üldise makromajandusliku raamistiku vajaliku stabiilsuse ning suurendavad meie konkurentsivõimet.

Horvaatia kasvupotentsiaal teatud valdkondades, nagu turism, transport ja logistika, taastuenergia allikad, metallitöötlemine ja masina- ning laevaehitus, on märkimisväärne ja näeme seal investoritele suurepäraseid võimalusi. Meie ülesanne on jätkata investeerimistingimuste parandamist, kuna see on ainus võimalus pikaajalise majandus- ja finantsstabiilsuse tagamiseks.

▶ **Kuidas saab ühine strateegiline raamistik teie arvates nii riiklikul kui ka regionaalsel tasandil Horvaatia tulevast arengut toetada?**

ESI fondid on üks olulisimaid vahendeid Horvaatia peamiste arenguprobleemide lahendamiseks lähiaastatel ja Euroopa 2020 strateegia eesmärkide elluviimiseks Horvaatias. ESI väärtus pole üksnes rahastuse kättesaadavus, vaid Horvaatia

jaoks on palju olulisem see, et ESI kasutamine aitab meil luua sidusa strateegia, mis põhineb tänasest suuremal määral riiklikul arengupoliitikal. Teatud valdkondades nagu teadus- ja arendustöö, mida on riigieelarvest seni alarahastatud, annab ESI suurepärase võimaluse teistele liikmesriikidele järele jõuda. Keskmise investeerimisele valdkondadesse, millel on suurim potentsiaal toetada Horvaatia piirkondade konkurentsivõimet ja lisandväärtuse loomise võimalusi. ■

▷ LIIKMEKS ASTUMISE ETTEVALMISTUSED JA ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA

Liitumiseelsel perioodil andis EL Horvaatiale spetsiaalset sihtotstarbelist finantsabi poliitiliste, majandus- ja institutsiooniliste reformide toetamiseks liikmeks astumise ettevalmistamisel.

Aastatel 2000-2006 sai Horvaatia ligikaudu 530 miljonit eurot ELi sektoripõhiste liitumiseelsete programmide arvelt.

2007. aastast on Horvaatia saanud abi ühinemiseelse abi rahastamisvahendist (IPA), mis asendas varasemad sektoripõhise abi programmid. Perioodil 2007-2012 said riigid ligikaudu 997 miljonit eurot, s.t umbes 150 miljonit eurot aastas. Üks IPA programm oli mõeldud poliitiliste ja majandusreformide jaoks ning neli muud programmi valmistasid riiki ette ühtekuuluvus- ja põllumajanduspoliitikate jaoks.

ELi regionaalpoliitikaga seonduv pole seega Horvaatia jaoks uus. Ametnikud on juba saanud praktilisi kogemusi programmide haldamise vallas ühtekuuluvuspoliitika reeglite alusel.

Regionaalsed ja kohalikud sidusrühmad on kasutanud fonde uuenduslike projektide väljatöötamiseks transpordi, keskkonna ja majandusliku, sotsiaalse ning maapiirkondade arengu vallas.

Koostöö naaberriikidega

IPA raames (2. komponent, 98 miljonit eurot) on laiendatud piiriülest koostööd teiste liikmesriikidega – Ungari, Itaalia ja Sloveeniaga – ning naabruses asuvate Balkani riikide Bosnia ja Hertsegoviina, Montenegro ning Serbiaga.

Osana regionaalarengu tegevusest (3. komponent, 345 miljonit eurot) on käivitatud transpordiprojekte, mis toetavad raudteetaristut ja siseveetransporti (vt lk 8). Keskkonnaprogrammid on investeerinud jäätmete ja vee integreeritud projektidesse ning on algatatud mitmesuguseid äri- ja teadusprogramme regionaalse konkurentsivõime toetamiseks.

IPA 4. komponendi (inimressursid, 94,5 miljonit eurot) raames on töötatud välja mitmesuguseid projekte, mille eesmärk on parandada tööhõivet ja suurendada inimeste sotsiaalset kaasatust.

IPA fondid on aidanud Horvaatial luua võimalusi ja ressursse oluliste struktuuri- ja ühtekuuluvusfondi vahendite kasutamiseks, mis liitumisel kättesaadavaks muutuvad.

IPA projektide valimise, pakkumise ja lepingute sõlmimise protseduurid sarnanevad struktuurifondide protseduuridega ja IPA fondide kasutamine on andnud riigiasutustele palju ulatuslikumate liitumisjärgsete fondide kasutamiseks valmistumisel hindamatu kogemuse.

▷ PROJEKTID

Liitumiseelisel perioodil on investeerimine piirkondliku konkurentsivõime edendamisse ja transpordi- ning keskkonnavaldkondade põhitaristu toetamise olnud prioriteet. Üks sellekohane näide on Zagrebi raudteejaam (vt artiklit lk 17) – allpool on illustreeritud ka mitut muud näidet.

TARISTU

Slavonski Brodi vee- ja kanalisatsioonisüsteem reovee töötlemise tehasega

Selle keskkonnainvesteeringu eesmärk on parandada Danube jõesängi veesüsteemi, parandades olemasolevate tarbijate veevärki ja ühendades lisaks ligikaudu 4 300 elanikku. Moodne ELi nõuetele vastav reovee töötlemise tehas võimaldab reovett tulemuslikumalt töödelda. Projekti raames suureneb ka kanalisatsioonisüsteemiga ühendatud elanike arv (9 950). See projekt aitab ka keskkonda kaitsta ja tagada vastavuse ELi keskkonnastandarditele.

KONKURENTSIVÕIME EDENDAMINE

Bioteaduste tehnoloogiakeskus

Zagrebi Ülikoolilinnakusse ehitatakse bioteaduste tehnoloogia äri- ja inkubatsioonikeskust (BIOCentre). Keskus toetab Horvaatia biotehnoloogia ja loodusteaduste ettevõtete käivitamist. Keskuses on ruumid teadus- ja arendustöö ning äritegevuse jaoks, asjatundjad ja äriinkubaatori ning toe jaoks vajalikud teenused. See on seotud Horvaatia regionaalsete ning rahvusvaheliste teadus- ja arendustöö asutuste ning ettevõtetega. Projekti BIOCentre üldine eesmärk on arendada tehnoloogia edastamise ja ärisse suunamise võimalusi kõrgkoolides ja avalikes teadusorganisatsioonides. See omakorda toetab säästvat regionaalarengut ja tööstuslikku konkurentsivõimet majanduse ning teaduspõhiste VKEde olulist väärtust lisavates sektorites. Horvaatia pikaajaline eesmärk on olla Kagu-Euroopa bioteaduste ja -tehnoloogia liider. Alustavad ettevõtted värvatakse esmalt Horvaatiast, järgmisena Kagu-Euroopast ning siis (võimaluse korral) Kes- ja Ida-Euroopast.

KONKURENTSIVÕIME EDENDAMINE

Marasca – toidutehnoloogia arendamine

Edasine konkurentsivõimega seotud projekt keskendus kõrgetasemeliste tehnoloogiate kasutamisele (külmutus-kuivatus, pihustuskuivatus) Marasca kirssidel põhinevate toidutoodete ja pooltoodete valmistamisel. Loodi „klaster“, tuues kokku tootjate sihtrühmad ja seotud organisatsioonid, sh Zadari biotehnoloogia teaduskond ning Ljubljana Ülikool. Programm hõlmab teadlikkuse loomist ja õppeprogrammi ning välja on töötatud uus labor ja katsetootmisüksus külmutades kuivatatud Marasca kirsside ja Marasca kirsside mahlapulbri valmistamiseks. Teadmiste ja tehnoloogia edastamine piirkonna väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) parandab kohaliku põllumajandus- ja toidutööstuse konkurentsivõimet, loob partnerlussuhteid kohalike tootjate, kohaliku toidutöötlemise tööstuse ning teaduskogukonna vahel ning teavitab laiemat kogukonda Marasca kirsside eelistest.

ÜHTEKUULUVUSPROGRAMMIDE HALDAMINE PÄRAST LIITUMIST

Liitumisel on Horvaatiale kättesaadavad ELi Struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendid 450 miljoni euro ulatuses – 150 miljonit eurot Ühtekuuluvusfondide ja 300 miljonit eurot Struktuurifondide vahendeid. Need vahendid on suurepärane võimalus Horvaatia vajaduste rahuldamiseks transpordi- ja keskkonnavaldkondades, rääkimata uuenduslikkusest ja tootmise ajakohastamisest.

Õigused uute programmide alusel

ELi täieõigusliku liikmena on Horvaatia piirkondadel õigus saada abi lähenemise ja territoriaalse koostöö eesmärkide alusel.

Liitumiseelsed IPA programmid teisendatakse automaatselt ERDFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondideks. Nende programmide kogu rahaline eraldis muutub ligi kahekordseks, kuna ESFi, ERDFi ja Ühtekuuluvusfondide 450 miljonit eurot lisatakse varasemate IPA fondide 537 miljonile.

450 miljoni euro kasutusperiood on märkimisväärselt lühike – kõigest 3,5 aastat. Seda silmas pidades on riiklikud asutused ja Euroopa Komisjon leppinud kokku haldusstruktuuride tugevdamises ja samadele sektoripõhistele prioriteetidele keskendumises ning valmis projektide kava koostamises.

Tulevased programmid perioodil 2014-2020

Paralleelselt nende esimeste ühtekuuluvusprogrammide ettevalmistamisega koostab Horvaatia praegu oma partnerluslepingut, pannes paika Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raamistiku aastateks 2014-2020.

MFRi 2014-2020 mustandiga on Horvaatia ühtekuuluvusprogrammide jaoks nähtud ette ligikaudu 8000 miljonit eurot. See on suur osa riigi tulevikuinvesteringutest.

Horvaatia ametiasutused on teinud juba märkimisväärsed pingutusi sektoripõhiste strateegiade kohandamiseks ja avalike finantsressursside programmeerimiseks Euroopa 2020 eesmärkide järgi.

VASAKULT PAREMALE:
Horvaatia asepeaminister ja regionaalarengu ning ELI fondide minister Branko Grčić kohtub Zagrebi visiidi ajal Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika voliniku Johannes Hahniga.

Kogu riigis toimuvad intensiivsed arutelud rahastusprioriteetide paikapanekuks ja riigi jaoks sobivate projektide määramiseks.

Oma 2013. aasta jaanuari seisukohavõtus tegi Euroopa Komisjon ettepaneku investeerida ühtekuuluvustoetus konkurentsivõime arendamisse intensiivse VKEde ning teadustöö ja uuenduste toetamise kaudu. Samuti on vaja programme tööhõive ja tööturusüsteemide kohandamiseks sel viisil, et loodusressursse saaks parimal moel ära kasutada, suurendada avaliku halduse tõhusust ja tugevdada sotsiaalset dialogi.

Värskemate liikmesriikide kogemus on näidanud, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid võivad nende majanduskasvus olulist rolli mängida. Eelduste kohaselt annavad need fondid stabiilse ja väärtusliku toe Horvaatia konkurentsivõimele ja heaolule ning tugevdavad partnerlust Euroopa kagu- piirkonna, Kesk-Euroopa piirkonna ja kõigi liikmesriikide vahel.

► LISATEAVET LEIATE SIIT

Euroopa Komisjoni esindus Horvaatias:
www.ec.europa.eu/hrvatska

▶ KRIISIST ÜLESAAMINE ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA TOEL

18. aprillil esitas Euroopa Komisjon aruande ühtekuuluvuspoliitika toimimise kohta liikmesriikides kriisiperioodil. Peamine sõnum on kokkuvõtlikult see, et programmide tulemustest on paljude poliitikaprioriteetide ja liikmesriikide lõikes selgeid ning järjest ulatuslikumaid tõendeid. Ühtekuuluvuspoliitika programmid on näidanud, et nad on kriisile reageerimiseks piisavalt paindlikud, kuid siiski on veel palju teha ja teatud strateegilistes valdkondades on olemas riskid. Komisjon soovib kaaluda edasisi programmimuutusi ja riiklike kaasfinantseeringute vähendamist, kui see on õigustatud ja suunatud kasvule ning töökohade loomisele. Praegustest programmidest on õppida olulisi asju. Hindamist ja indikaatorite kasutamist on vaja tuleviku programmide koostamise toetuseks tugevdada.

2007-2013 ühtekuuluvuspoliitika programmide elluviimise strateegiline aruanne koondab olemasolevad enamasti 2011. aasta lõpust pärinevad andmed kõigist liikmesriikidest ja koostööprogrammidest⁽¹⁾. See on ulatuslik 434 programmi, 273 piirkonda ja 27 liikmesriiki puudutav koordineerimisharjutus, mis hõlmab kolme fondi: Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond. Nende fondide kaudu investeerib ELi ühtekuuluvuspoliitika ELi kogueelarvesse perioodil 2007-2013 347 miljardit eurot (35).

Strateegilise aruandluse kohustus kehtib komisjonile ja 27 liikmesriigile, kellel paluti esitada riiklikud aruanded 2012. aasta lõpuks ning kirjeldada oma rolli selle väga suure eelarve haldamisel.

Kriisi mõjud ja sellele reageerimine

Riiklikest aruannetest selgub, et majandus- ja finantskriisi mõjud ulatuvad kõikjale, kuid mõjude ajastus ning tulemus on erinevad. Ka ühtekuuluvuspoliitika roll liikmesriikide arengustrateegiates on erinev.

Üldiselt on arenenumad liikmesriigid toetunud ühtekuuluvuspoliitikale uuenduslikkuse, VKEde ning tööjõuturgude keskmiste ja pikaajaliste investeeringute toetamiseks. Nad on teatanud mõningatest muudatustest investeeringuvajadustes, kuid on majanduslangusega seotud valupunktide lahendamiseks valinud peamiselt riiklikud programmid. Programmimuudatused on nendes riikides piiratud, kuna algseid strateegilisi eesmärgi loetakse endiselt kehtivaks.

Vähem arenenud liikmesriigid ja need, kes endiselt „lähene-mise” toetust saavad, on ühtekuuluvuspoliitika olulisust avallike investeeringute toetamisel laialdaselt tunnustanud. See rühm pole ühtlane. Väike arv neid riike on majanduslangusest taastunud ja tagasi kasvu teel. Teistel (Iirimaa, Kreeka, Läti, Portugal, Rumeenia) on makromajandusliku stabiilsuse taastamiseks olnud vaja „programmi” tuge. Nendes viimati nimetatud riikides reageeris komisjon erakordsele majanduskliimale oluliste programmimuudatuste ja riikliku kaasfinantseerimise vähendamisega, et reageerida muutuvate sotsiaalmajanduslike vajaduste ning riigiasutuste väiksema kaasfinantseerimisvõime kahekordsele survele.

ELi 27 liikmesriigi lõikes suunati muutuvate sotsiaalmajanduslike vajaduste rahuldamiseks ümber 36 miljardit eurot – 90 nendest ümbersuunamistest toimus aastatel 2011-2012. Samal ajal eemaldati ELi ressursside investeerimise kiirendamiseks teatud liikmesriikide programmidest ligikaudu 15,5 miljardi euro suuruse summa kaasfinantseerimise kohustus.

(1) Euroopa territoriaalne koostöö – riikidevahelised, piiriüleised ja koostööprogrammid.

Euroopa suurim maisitöötlustettevõtte tänu ELi toetusele Hungrana on vähendanud süsinikdioksiidi emissiooni, investeerides biomassil töötavasse auruenergiasüsteemi. Projekt, mille asukoht on Ungari keskosas paiknev Transdanuubia piirkond, oli üks strateegilises aruandes käsitletud mitmest juhtumiuuringust.

Siiski on paljudes liikmesriikides programmide haldamise spetsiifilised probleemid olnud järgmised: vähenenud nõudlus meetmete järele, mis toetavad VKEdel uuenduslikust ja IKTd; raskused sobiva kaasfinantseerimise kogumisel kasusaajatelt, mis on toonud kaasa projektide mahu vähenemise paljudes valdkondades; pikemad elluviimise perioodid.

Panus Euroopa prioriteetidesse

Paljud riiklikud aruanded annavad selge sõnumi ühtekuuluvuspoliitika rolli kohta Euroopa nutika, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu prioriteetide toetamisel. See sõnum leiab ESFi toetusega seoses selget kajastamist nii tööturu kui ka inimkapitali investeeringute ja reformide puhul. Samuti on palju näiteid selle kohta, kuidas ERF toetab teadustööd ja uuenduslikkust, võimaldab VKEdele juurdepääsu finantseerimisele, kuid toetab ka energiasäästuprogramme ning säästvat arengut laiemas tähenduses. ▶▶

ELI STRATEEGILINE ARUANNE JÄÄMÄE TIPP

Liikmesriikide aruanded on suur pingutus programmide haldamise ja elluviimise läbipaistvuse suurendamiseks. 27 liikmesriiki on:

- ▶ esitanud üle 2 000 lehekülje aruandeid koos kokkuvõttega, millel on kaasas üle 1 600 lehekülje lisasid; aruande keskmine pikkus on 75 lehekülge;
- ▶ esitanud aruandeid 22 ELi ametlikus keeles, sageli koos kogu aruande või kokkuvõtte ingliskeelse tõlkega;
- ▶ toonud välja ligi 270 heade tulemuste näidet nutika, säästva ja kaasava kasvu valdkondades;
- ▶ koos liikmesriiki esitlesid aruandeid kaaslastele 2013. aasta alguses ja nende esitlused on veebis saadaval.

Iga riiklik aruanne annab põhjaliku ülevaate majanduslikest ja riiklikest institutsioonilistest eripäradest ja täpsemad üksikasjad programmeesmärkide suunas liikumise edusammudest. Komisjon on kogunud veebi kaudu 27 riiklikku aruannet ja kasutanud nende sisu oma koondaruande koostamiseks.

Projektinäidetes esitatakse samuti tõendeid ELi rahastuse kohta, kus põhinäitajate ja kasusaajate andmete kaudu on esmakordselt võimalik saavutuste kohta tõenduspõhiseid kokkuvõtteid teha.

Programmide lõpuni aastal 2015 on jäänud veel neli aastat andmeid koguda, kuid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Sotsiaalfondi kaudu tehtud

investeeringud on juba praegu toonud kaasa edusammud ning paranenud olukorra paljude kodanike jaoks. Arvestades investeeringute mahtu ja projektide elluviimisel tekkivaid viivitusi, on oodata veel palju rohkem. Nende programmide puhul, kus vabatahtlikult esitatavaid põhinäitajaid ei kasutata, kuid need on asjakohased, on tulemuste kajastamiseks uus võimalus 2012. aasta aruannetes.

TULEMUSTE SAAVUTAMINE

Riiklike aruannete tegevusi ja väljundeid kajastavad „põhinumbrid” on praeguseks hetkeks järgmised:

- ▶ uuenduslikkus ja väikeettevõtted saavad ERFi investeeringutest tuge:
 - ▷ toetatud on **53 240 projekti**;
 - ▷ investeeringuid on suunatud **16 000 äri-teadusprojekti**;
 - ▷ toetatud on **53 160 alustavat ettevõtet**.
- ▶ ERFi kaudu **loodi ligi 400 000 töökohta** (pooled neist perioodil 2010-2011), sh 15 600 teadusvaldkonna ametikohta ja 167 000 ametikohta VKEdes;
- ▶ ERFi rahastatud lairibavõrkude kasutajate arv on **1,9 miljonit inimese võrra suurem**;
- ▶ ELi standarditele vastava veevarustuse kasutajate arv on **2,6 miljoni** inimese võrra suurem ja reovee töötlemist saab kasutada **5,7 miljonit** inimest rohkem (toetus peamiselt Ühtekuuluvusfondist).

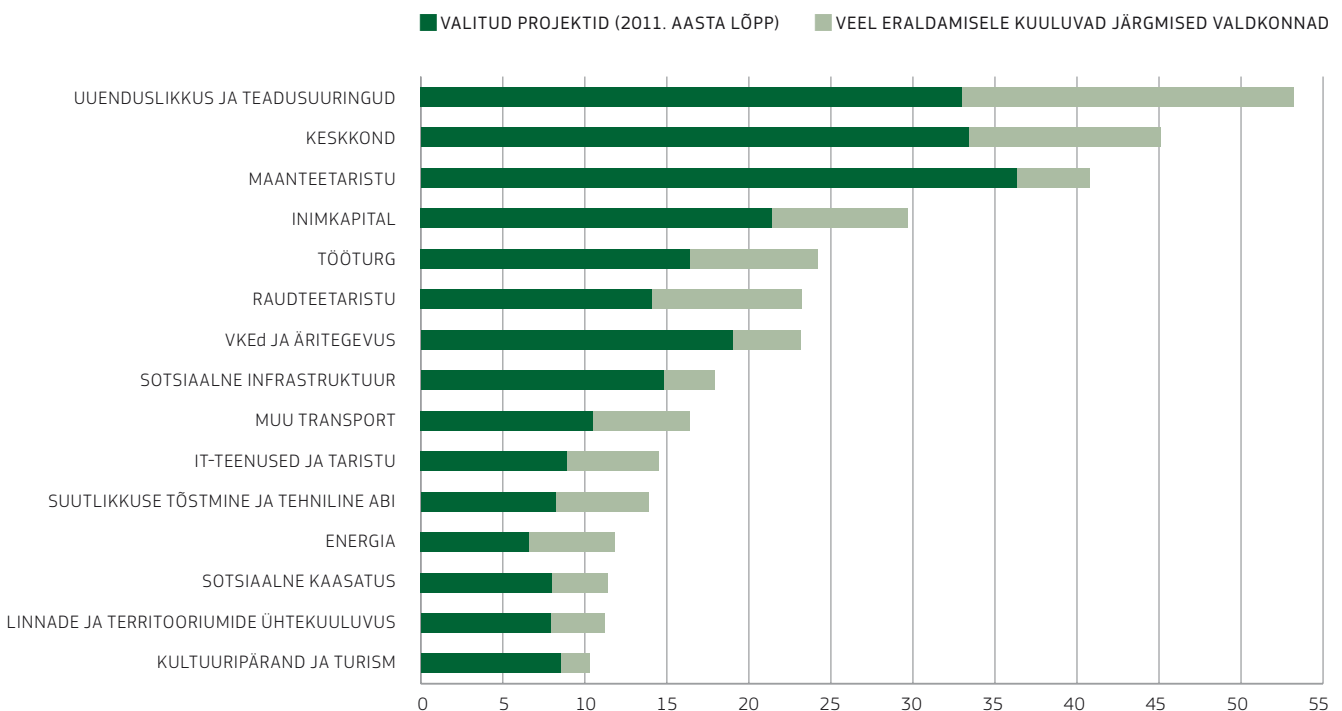
▶ **Valminud on 460 km TEN-T maanteed ja 334 km TEN-T raudteed** peale muude maantee- ja raudteeprojektide (peamiselt CF).

▶ **2,4 miljonit inimest** leidis 6 kuu pikkuse toetuse maksmise järel Euroopa Sotsiaalfondi abiga uue töökohta (EÜ hindamisuuringust).

▶ ESFi kaudu tõusis igal aastal toetust saavate inimeste arv – kõigi poliitikaeesmärkide alusel – **10 miljonilt aastas enne 2010. aastat umbes 15 miljonini igal järgmisel aastal**.

Need arvud põhinevad peamiselt perioodil 2007-2011 lõpetatud projektidel (viis liikmesriiki esitas andmeid 2012. aasta juunini). Lisaüksikasju liikmesriikide kohta avaldatakse personali töödokumendis ja veebis avaldatud 13 temaatilisel infolehel.

▶ ELi rahastuseesmärkide ülevaade – valitud projektid ja veel eraldamata fondid (2007-2011)

Mõõtmisprotsess

See aruanne on programmiperioodil esimene võimalus hinnata väljundite ja tulemuste saavutamise vahepealseid edusamme. Komisjonil puudusid varem sellised andmed, mida oleks olnud võimalik analüüsida ja esitleda.

Andmete vaatlemisel väljundite, kulutuste ja projektivaliku lõikes on meil selgem (kuigi mitte täielik) ülevaade tulemuste saavutamise edusammudest. Projektivaliku ja kulutamise määrad ei järgi liikmesriikide lõikes ühesuguseid mustreid. Mõned programmid on valinud kõik projektid, kuid kulutuste määr on madal. Teistel on mitmed projektid veel valimata, kuid kulutuste määr on kõrge.

Kuigi identseid mustreid ei tasu oodata (investeeringute segu, valikukriteeriumid ja institutsiooniline suutlikkus on erinevad), viitab see siiski vajadusele olla ettevaatlik. Projekti valik üksi ei garanteeri rahalist elluviimist või õigete väljundite saavutamist ega tulemusi, mis toovad kaasa kasvu ja töökohad.

Aruandes esitleb komisjon investeerimisvaldkondi, kus tuleb seatud eesmärkide täitmiseks tegutseda, et kiirendada perioodil 2007–2013 kaasfinantseeritud projektide valikut ja läbiviimist. Täpsemalt: erinevates liikmesriikide rühmades on olulistest strateegilistes sektorites, nagu teadus ja uuenduslikkus, märgatavad viivitused, IKT investeeringud, raudtee, taastuvenergia ja suutlikkuse tõstmine. Mõnel juhul kaasnevad teatud valdkondade aeglase arenguga teiste valdkondade kiired edusammud. See näitab, et parandusi tegemata ei arvestata algseid strateegiaid ja eesmärke.

Arenguruum

Oma järeldestes rõhutas komisjon kahte peamist sõnumit.

Liikmesriigid peavad keskenduma selgelt jooksvate programmide täitmisele. Kaalul on liiga palju. Tegelikku majandusse investeeritud summade alusel on üle 50 saadaolevatest vahenditest veel taotlemata. Komisjon teeb liikmesriikidega koostööd ja kaalub programmimuudatusi, kui see aitab kaasa kasvule ja töökohtade loomisele.

Aruanne tõstab esile ka põhjalike reformide vajaduse, mille kohta Euroopa Parlament ja ELi valitsused praegu läbirääkimisi peavad, aastateks 2014–2020 kavandatava ühtekuuluvuspoliitika jaoks, mis hõlmab strateegilisemat keskendumist olulise prioriteetsusega ressurssidele ja suuremat tähelepanu tulemustele ning hindamisele.

”See aruanne annab hindamatu pildi poliitikast, mis hõlmab enamikku ELi prioriteetidest ja investeerib kasvu ajal, kui see on hädavajalik. Toetame uusi uuenduslikke ettevõtteid ja loome tuleviku jaoks püsivaid töökohti, andes kaugematele piirkondadele lairibaühenduse, takistades „ajude väljavoolu” ja luues elutähtsaid transpordiühendusi, mis aitavad kaasa piirkondade konkurentsivõime paranemisele. Poliitika on tõendanud, et võib olla väga paindlik, reageerides kriisile ning kohanedes inimeste ja nende kogukondade muutuvate vajadustega.

Samas on meil vaja ka õppida: tulemused on mõnikord ebaühtlased ja liikmesriigid peavad kiirendama oma pingutusi ELi ressursside kasutamiseks. Uut programmiperioodi vaadates ootame, et liikmesriigid ja piirkonnad keskenduksid veelgi rohkem suurima mõjuga tulemustele ning prioriteetidele.”

Johannes Hahn – Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika volinik

Järgmises artiklis on kokkuvõtte koondaruandest, mis kujutab endast komisjoni riiklike strateegiliste aruannete analüüsi toetavat sõltumatut analüütilist materjali.

Strateegiline aruanne läbib nüüd arutelu asjakohaste ELi asutustega.

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT

http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/strategic_report_en.cfm

ELi ühtekuuluvuspoliitika on aidanud tuua ülikiire kiudoptilise lairibakaabli Lizardisse, Ühendkuningriigi kõige lõunapoolsemasse punkti. ERFi rahastatud ülikiire Cornwalli projekt oli üks mitmest projektijuhtumi uuringust, mida tutvustati ELi 2007-2013 ühtekuuluvuspoliitika programmide elluviimise strateegilises aruandes (vt ka artiklit lk 10-13).

▶ SÕLTUMATU ÜLEVAADE ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKAST AASTATEL 2007-2011

Teadlikud ja tõenduspõhised otsused peaksid olema iga poliitikaloomise protsessi tuumaks. Seetõttu tervitab komisjon ekspertiisivõrgustiku uusimat aruannet ühtekuuluvuspoliitika toimivusest 27 liikmesriigi lõikes.

Igal aastal palutakse sõltumatute ekspertide rühmal hinnata iga liikmesriigi aruandes sisalduvaid saavutusi ERF-i (Euroopa Regionaalarengu Fond) ja Ühtekuuluvusfondi kaasfinantseerimisel läbiviidud projektide elluviimisel. See koondaruanne on 2012. aasta alguses valminud aruande uuendatud versioon ja teeb kokkuvõtte programmidest perioodil 2007-2013 kuni 2011. aasta lõpuni.

▶ LISATEAVET LEIATE SIHT

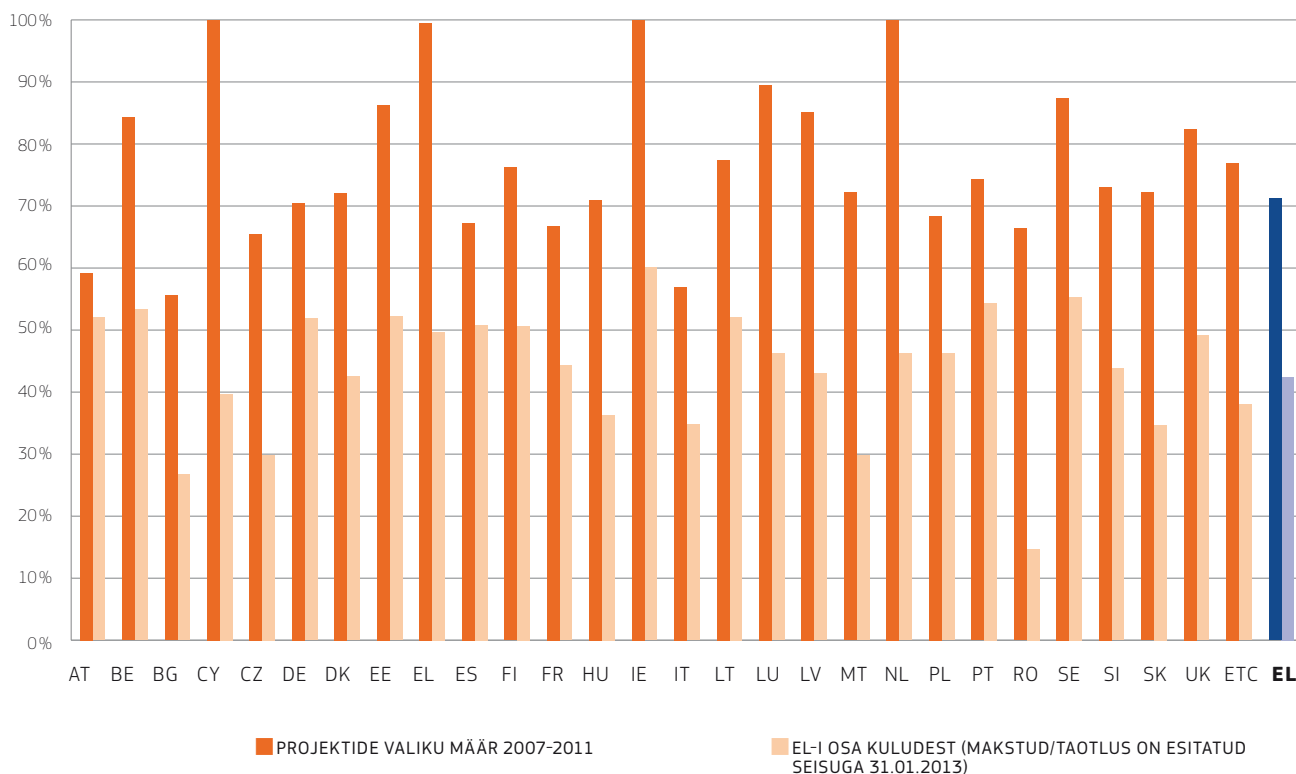
Ekspertiisivõrgustik 2012

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2012_evalnet_fei_synthesis_final.pdf

Finantskorralduse vahendid

http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/2007/jjj/doc/pdf/cocof_guidance_note3_en.pdf

KÕIK EL-I FONDID – PROJEKTIDE VALIK (2007-2011) VÕRRELVES DEKLAREERITUD MAKSETEGA (2007-2013)

Koondaruanne 2012 tõstab esile kuus põhivaldkonda:

1 ▶ SOTSIAALMAJANDUSLIK OLUKORD

Aruanne tõstab esile kriitilise olukorra, milles programmid aset leiavad, rõhutades enamiku Euroopa riikide (v.a Balti riigid, Poola ja Slovakkia) kehvi majandustulemusi. 2013. aasta prognoosides nähakse ette väga kesist paranemist, samas kui riiklikud rahalised vahendid jäävad nõrgaks, kuna neid mõjutavad paljudes riikides rakendatud kokkuhoiuprogrammid. See stsenaarium takistab tõenäoliselt ülejäänud perioodiks kavandatud kulutuste tempot.

2 ▶ RAHALISE TOETUSE ULATUS

ERF ja Ühtekuuluvusfond moodustavad üheskoos 270 miljardit eurot perioodiks 2007-2013, mis annab keskmiselt 0,3 ELi SKPst aastas, kuid enam kui kolmandiku (37,7) riikide kapitalikulutustest 12⁽¹⁾ ELi liikmesriigis. Need arvud näitavad ELi rahastuse kriitilist tähtsust 12 ELi liikmesriigi arengukuludele. Aruandest siiski nähtub, et liikmesriigid on esitanud taotlusi vähem kui poolele olemasolevatest summadest. See tekitab küsimuse mõne liikmesriigi suutlikkuse kohta järgmise kolme aasta jooksul pakutavaid summasid kasutada ja aruandes hoiatatakse ohu eest, et mõni riik võib ressurssidest ilma jääda⁽²⁾. Vastuseks mõne liikmesriigi kogetud raskustele on EL kinnitanud riikliku kaasrahastamise määra vähendamise, säilitades pakutava ELi rahastuse summa stabiilse taseme.

(1) EL-12 riigid: Bulgaaria, Küpros, Tšehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Malta, Poola, Rumeenia, Sloveenia ja Slovakkia.

(2) Bulgaaria, Itaalia ja Rumeenia.

3 ▶INVESTEERINGUTE MUUTUV KOOSSEIS

Aruandes on märgata rahastuse jaotuse märkimisväärset muutumist, mis ulatub 10-ni kogu saadaolevast rahastusest. Seda muutust tuleb vaadata enamiku liikmesriikide majandusliku olukorra halvenemise võtmes. Aruandes esitatakse rahastuse ümberprogrammeerimise tendents, alates meetmetest, nagu ettevõtetetoetus ja piiratud kaasfinantseerimisega valdkonnad (nt kohalikud omavalitsused) kuni meetmeteni, mida kriis vähem mõjutab. Selle tulemusena eraldatakse 12 ELi liikmesriigis suurem osa rahastusest transpordivõrkude ja keskkonnataristu investeeringuteks, samas kui 15 ELi liikmesriigis⁽³⁾ on tendents uuenduslikkuse ja teadusuuringute taristu ja uuenduslikkuse ning äriinvesteeringute ja keskkonnataristu suunas. Võimalusena aidata VKEdel laenukoormusest vabaneda on programmidesse lisatud finantskorralduse vahendid (FKV): ettevõtetele suunatud tagasimakstav investeering.

4 ▶RAHALISED EDUSAMMUD ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA PROGRAMMIDE ELLUVIIMISEL

Aruandes on näidatud liikmesriikidele tehtud maksed kui kõige usaldusväärsem andmeallikas programmi rakendamise tempo kohta teabe andmiseks. Võrreldes eelmise programmi perioodiga aastatel 2000–2006 on koondaruandes 15 ELi liikmesriigi puhul näha ERFi kulutustes märkimisväärset viivitust: kui jooksva programmi perioodil tehtud maksed moodustasid kokku lepitud eelarvest 46%, olid eelmise perioodi sama etapi maksed 10% suuremad, mis tähendas absoluutnumbrites vähenemist 10,8 miljardi euro võrra. Maksete määr oli 12 ELi liikmesriigis kiirem (49%) kui 15 ELi liikmesriigis (45), olenemata esimeste lühemast kogemusest struktuurfondide haldamisel. Aruandes on viivituse peamise põhjusena nimetatud programmide aeglane käivitumine programmi perioodi alguses. Ebasoodsad majandusolud, probleemid riigihangetega ja haldusviivitused on edasist elluviimist aga veelgi aeglustanud.

5 ▶SAAVUTUSED

Aruandes märgitakse, et projektide lõpetamise kiirus suurenes 2011. aastal märgatavalt. Programmide tulemuste ja saavutuste hindamine on siiski keeruline kahe teguri tõttu: lõpetatud skeemide piiratud arv, mis vähendab tõendeid käegakatsutavate tulemuste kohta, ja iga-aastastes rakendusaruannetes esitatud teabe puudulikkus. Saab teha järgmised järeldused: konkurentsivõimelistes piirkondades on programmide elluviimine jõudnud kaugemale kui lähenevates piirkondades; töökohtade loomine (383 000 täisajaga töökohta) ja alustavate ettevõtete toetus (53 000) on märkimisväärselt kasvanud, näidates seeläbi elluviimise kiirenemist; ettevõtete toetusprojektid on olnud suunatud teadusuuringutele ja allustavatele ettevõtetele (VKEd on viinud ellu 148 500 investeerimisprojekti), finantseeritud on 14 700 teaduse-tööstuse uuringukoostöö projekti ning loodud ligi 15 000 uurimis- ja arendustöö valdkonna töökohta⁽⁴⁾.

6 ▶LIIKMESRIIKIDE TEHTUD HINDAMISED

Hindamiste keskmine arv on olnud peaaegu üks programmi kohta, kuid liikmesriikide lõikes on erinevused suured. Enamik hinnanguid (83) keskendus programmi elluviimisele ja protseduuride hindamisele ning rohkem kasutati hindamiseks kvalitatiivseid meetodeid (53 võrreldes kvantitatiivsete meetodite 11-ga). Hindamisel saadi teadusuuringute ja uuendusliku sekumise kohta positiivsed tulemused, eriti suhtluse ja koostöö, samuti ettevõtluse toetamise puhul. Sarnaselt leiti kohaliku arengu algatuste hindamisel, et need toetavad koostööd erinevate valitsuse tasandite vahel ja suurendavad kohalike omavalitsuste osalust. Kahjuks leiti aruandes, et hindamiste leiud jäid suuresti mitteformaalseks ja poliitika loomise protsessist eraldatuks. Ainult Balti riikides on koostatud formaalsed protseduurid, mis tagavad jälgimis- ja hindamissüsteemi tulemuste kasutamise poliitika loomise protsessis.

2013. aasta lõpus on oodata ekspertide võrgu lõpparuannet perioodi 2007–2013 kohta. Sellised aruanded aitavad komisjonil täita nõukogu ja parlamendi ootust saada iga-aastane aruanne ühtekuuluvuspoliitika saavutustest alates aastast 2014. Tõendusmaterjal koguneb ühtekuuluvuspoliitika kujundamise eesmärgil.

(3) EL-15 riigid: Austria, Belgia, Taani, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Kreeka, Iirimaa, Itaalia, Luxembourg, Holland, Portugal, Hispaania, Rootsi, Ühendkuningriik.

(4) Euroopa Komisjoni strateegilises aruandes ja riiklikes strateegilistes aruannetes esitatud andmete vahel on teatud erinevusi. See on nii, kuna mõningad liikmesriigid muutsid riiklike strateegiliste aruannete andmeid.

Kogumaksumus:
12 800 000 eurot
ELi toetus:
9 800 000 eurot

▶ZAGREB, HORVAATIA

▶ZAGREBI RAUDTEEJAAM

ULATUSLIK UUENDAMINE RAHVUSVAHELISEKS LIIKLUSSÕLMEKS

Horvaatia pealinn Zagreb asub üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN) olulises liiklussõlmes. Horvaatia on sild põhja ja lõuna vahel ning selle raudteed ühendavad Kesk-Euroopat läbi Salzburgi, Zagrebi ja Belgradi Thessalonikiga Kreekas (TENi koridor X). Teine TENi koridor ühendab Budapesti läbi Zagrebi Aadria mere sadama Rijekaga ja on üks tähtsamaid raudteekoridore Horvaatias.

Selle marsruudi signaalsüsteemi vanuse (üle 70 aasta) ja halva seisundi tõttu on rongi kiirus Zagrebi raudteejaamas piiratud 30 kilomeetrini tunnis.

ELi toetatud uuendusprojekti eesmärgiks on signaal- ja ühendamistaristu uuendamine Zagrebi peamise raudteejaama piirkonnas. See on prioriteet enne edasisi rööbaste või peroonide rekonstrueerimistoid.

Uuendustöö aitab tagada rahvusvahelise raudteeliikluse vaba liikumise läbi Zagrebi jaama. Parandatakse ka signaal- ja ühendusseadmete ohutust ja usaldusväärsust ning vähendatakse hoolduskulusid. Samal ajal suureneb rongide lubatud sõidukiirus ja arendatakse jaama võimalusi.

Projekti valmimisel kaotatakse marsruudi ranged kiirusepiirangud, mis on tõsine pudelikael rahvusvahelisele raudteeliiklusele läbi jaama. Uuendused on kohe abiks 50 000 igapäevasele sõitjale, kes Horvaatia pealinnas raudteed kasutavad.

Projekt aitab parandada liini läbilaskvust ja kiirust, soodustades riigisisese ja rahvusvahelise reisijate- ja kaubaliikluse kasvu (46 Horvaatia raudteeveostest on ekspordiks).

Uuenduste osana ajakohastatakse liidesed naaberjaamade olemasolevate süsteemidega ja raudteeliini lõigud ning need uuendused avavad tee mitmetele projektidele, mille eesmärk on Horvaatia raudteetaristu ja -koridoride uuendamine. Töö valmib 2013. aasta lõpuks.

Horvaatia Raudteetaristu esindaja Zrinka Ivanović Kelemeni kommentaar: „Horvaatia raudteetranspordisüsteem on rahvusvahelise raudteevõrgu oluline ühendus, olles samas äärmiselt tähtis riigi rikkalike põllumajanduspiirkondade ja suurte tööstus- ning tarbijakeskuste ühendamiseks. Zagrebi raudteejaama oluline uuendamine avab tee võrgu edasisele moderniseerimisele, mis on Horvaatia majandusele suureks abiks.”

▶LISATEAVET LEIATE SIIT
www.hzinfra.hr/homepage

▶ ROKUA GEOPARGI LOOMINE ÕHUTAB TURISMI JA ÕPPIMIST

Põhja-Soomes asuv Rokua Geopark on tagasivaade jääaega ning pakub kordumatut kombinatsiooni külmunud kauge põhjamaise ala geoloogiast, loodusest ja kultuurist.

Põhjapolaarjoneest kõigest 200 km kaugusel asuv Rokua Geopark on maailma kõige põhjapoolsem geopark ja selle ebatavaline geoloogia on paelunud viimastel aastatel järjest suuremat küllastajate hulka kogu maailmast.

Alates 2010. aastast on park kuulunud maailma 91 geopargi võrgustikku, millest pooled asuvad Euroopas (sh üks Islandil ja kaks Norras). Euroopa geoparkide võrgustik koosneb 54 Euroopa territooriumist, mis teevad koostööd oma geoloogilise pärandi säilitamisel ja täiustamisel integreeritud ning säästva arendustöö kaudu.

Neil on võimalus jagada omavahel kogemusi ja parimaid praktikaid loodusteaduste õpetamisel, geoloogilise pärandi säilitamisel ning säästva geoloogilise turismi edendamisel.

Alates geopargi loomisest aastal 2010 on käimas mitmesugused Euroopa Regionaalarengu fondist rahastatavad projektid, mis aitavad pargi potentsiaali täiel määral välja arendada. Nende hulka kuuluvad projektid geopargi veebi, kaubamärgi ja turunduse edendamiseks. Uusim projektide voor, mis kestab 2013. aasta lõpuni, sisaldab projekti geopargi tegevusmudeli organiseerimiseks ja viimistlemiseks ning hõlmab uute koolitus- ja teavitusematerjalide valmistamist.

Kogumaksumus:
522 350 eurot
ELi toetus:
261 175 eurot

Rokua Geopark koosneb 1 326 km² suurusest alast ja selle territooriumil asub väiksem Rokua Rahvuspark, mis rajati aastal 1956. Rokua piirkonda iseloomustavad dramaatilised pinnavormid, nagu jääajal moodustunud liustikuharjad. Park on matka- ja suusaradadest tulvil.

Paljud küllastajad tulevad pargi loodusvõlusi imetlema ja teabekeskuses on näitus, mis kirjeldab geopargi ala moodustumist koos esitlustega geoloogiast, inimese ajaloost, loodusest ja tänapäevast.

„Pargi rajamine on piirkonnas olulisel määral turismi suurendanud,“ ütleb Rokua Geopargi projektijuht ja tegevdirektor Vesa Krökki. „Kuigi park on juba mõnda aega populaarne, külastab seda nüüd peale tavapärase külaliste Soomest, Saksamaalt ja Rootsist veel suur hulk inimesi üle kogu maailma.“

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT
www.rokuageopark.fi

▶ SPODNJEPOSAVSKA, SLOVEENIA

▶ SLOVEENIA HAIGLA ENERGIASÄÄSTLIKUMAKS MUUTMISE UUENDUSKUUR

Kogumaksumus:

2 041 000 eurot

ELi toetus:

1 183 000 eurot

Ida-Slovenia linna Brežice piirkondlik haigla on riigis üks vanimaid haiglaid, pärines aastast 1872. 300 töötaja ja enam kui 150 voodikohaga haigla osutab 70 000 inimesega piirkonnale kõiki raviteenuseid ning on osana valitsuse kriisivastasest programmist läbinud ulatusliku energiasäästule suunatud kulude kärpimise programmi.

ELi Ühtekuuluvusfondi toetusel on haiglakompleksi kuus peahoonet läbinud ulatusliku energiasäästule suunatud renoveerimise.

Osana 2 miljoni euro suurusest parandusprogrammist on laed, fassaadid, seinad ja põrandad saanud soojusisolatsiooni ning katuseid on uuendatud. Kõik ukSED ja aknad on välja vahetatud ning kõikjale on paigaldatud energiasäästlikud elektrilambid.

Paigaldatud on uus operatsioonisaale jahutav ja ventileeriv õhukonditsioneerisüsteem ning sooja vett valmistatakse päikesekütte abil.

Osa haigla energiatarbest on lülitatud taastuvenergiaallikate toitele – päikeseenergia koos soojuspumpadega, mis ammutavad energiat põhjaveest.

Energiaprogramm koos varasema tööga (katla väljavahetamine (2006) ja köögi renoveerimine (2008)) on avaldanud märkimisväärset mõju. Renoveerimise tulemusena on energiatarbimine vähenenud 41 võrreldes aastaga 2005. Energia kogukulud on vähenenud 14 ja moodustavad nüüd haigla tegevuskuludest vaid 1,44.

Peale selle on haigla CO₂ emissioon vähenenud 27 võrra ja veetarbimine 11 võrra.

Peale madalama energiatarbimise on haiglal nüüd ka usaldusväärsem energiatoide, mis tagab katkematu toimimise ja on muutnud minimaalseks negatiivse mõju keskkonnale.

Kasutusele on võetud tsentraalne energia juhtimise süsteem, mis võimaldab haiglal omada pidevat ülevaadet energia kasutamisest ja toimivusest.

„Investeering energiasäästu meetmetesse ja taastuvenergiaallikatesse on muutnud meie haiglakompleksi täielikult „rohelisteks“ asutuseks ja vähendanud märkimisväärselt tegevuskulusid,“ kommenteeris Drazen Levojevic Brežise haiglast.

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT
www.sb-brevice.si

UUDISED

[LÜHIUUDISED]

ÜHENDUS YAMMERI VÕRGU KAUDU

Kas olete kunagi soovinud, et partneritega töötamiseks oleks olemas tõhusam viis kui pikad koosolekud või lõputud meilivahetused? Kas saaksite oma tööga paremini hakkama, kui teil oleks võimalik jagada kogemusi inimestega, kes samasuguste väljakutsetega silmitsi seisavad?

RegioNetwork on veebikogukond ELi regionaal- ja linnapoliitika valdkonnas töötavatele inimestele. Osalemine on tasuta ja annab juurdepääsu väga mitmesugustele funktsioonidele, mis on mõeldud teie töö toetamiseks:

- ▶ rühmade kasutamine koostööks ja töötamine kindlate eesmärkide suunas;
- ▶ teid huvitava teabe ja vestluste lihtne otsing ning filtreerimine;
- ▶ saavutuste jagamine ja ühenduse loomine teiste asjatundjatega, kellel on sarnased huvid;
- ▶ erinevate arvamuste või võimaluste katsetamine küsitluse korraldamise kaudu.

RegioNetworki juba kasutavate ELi regionaal- ja linnapoliitika kogukonna asjatundjate hulka kuuluvad haldusasutuste sideametnikud ning tegevusprogrammide mõju hindajad.

Liituge RegioNetworkiga juba täna!

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT
<https://www.yammer.com/regionetwork>

FOTOVÕISTLUS EUROOPA MINU PIIRKONNAS

Tahame kuulda – ja näha –, kuidas ELi investeeringuid kasutatakse seal, kus olete teie, ning kiita projekte, mis kohaliku kogukonna jaoks tõesti midagi tähendavad.

Osalemiseks pole vaja muud, kui teha pilt teile teadaolevast või nähtud projektist, mida EL rahastab, ja millel on kusagil tahvel või stend rahastamise teabe ja ELi lipuga.

Siis jagage oma fotosid siin ja teil on võimalus võita 1000 eurot, mille saate kulutada digikaamera seadmetele, ja reis kahele Brüsselisse oktoobris 2013. Osalemise tähtaeg on 23.08.2013 keskpäeval (Kesk-Euroopa aja järgi).

Selleaastasel fotovõistlusel Euroopa minu piirkonnas võtame lisaks ERFi või Ühtekuuluvusfondi finantseeritud projektidest tehtud fotodele vastu ka neid, mis on finantseeritud teistest ELi fondidest, kui fotol on tõendus ELi kaasfinantseeringu kohta.

Kas teadsite, et tuhanded projektid kogu Euroopas saavad igal aastal ELilt piirkondlikku rahastust? Need võivad olla ükskõik millised, alates paremast ühistranspordist rohelisema energiakasutuse või väikeettevõtete tugiprogrammini. Lugege lisa ELi regionaalpoliitika ja muude ELi fondide kohta.

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT

https://www.facebook.com/pages/Europe-in-my-Region-Community/243923382392812?sk=app_386310531430573

Máire Geoghegan-Quinn, Euroopa Komisjoni teadus- ja innovatsioonivolinik, räägib Euroopa uuenduslike piirkondade nädalal Corkis Iirimaa.

EUROOPA UUENDUSLIKE PIIRKONDADE NÄDAL

4. Euroopa uuenduslike piirkondade nädal (WIRE) toimus Corki Ülikooli kolledžis Corkis Iirimaa 5-7. juunil. Sündmus, mille korraldasid üheskoos Enterprise Ireland ja Euroopa Komisjon ning mida toetas FP7 (teadusuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmes raamprogramm), keskendus piirkondadele ja nende juhtivale rollile majanduses. Kõrgetasemeline konverents avati Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja Iirimaa egiidi all ja see tõi kokku 500 delegaati 20 riigist käsitlema ELi teaduse ja uuenduslikkuse raamprogrammi Horizon 2020 piirkondlikke aspekte.

Sündmuse tipp hetkel kuulutas Euroopa Komisjoni teadus- ja innovatsioonivolinik Máire Geoghegan-Quinn välja Euroopa avaliku halduse uuenduslikkuse auhinna 9 võitjat, tunnustades kõige uuenduslikumaid ja enim tulevikku suunatud avalikke algatusi. Võitjad olid Horvaatiast, Hispaaniast, Portugalist, Slovakiast, Rootsist, Soomest, Ühendkuningriigist ja Hollandist. „Need algatused tõestavad, et uuendused ei toimu ärimaailmas iseenesest ja ka avalik sektor, mis moodustab keskmiselt poole ELi sise-majanduse kogutoodangust, läheb muutustega kaasa,“ ütles volinik.

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT
<http://wire2013.eu/>

EUROOPA KOOSTÖÖPÄEVA 2. VÄLJAANNE: VÕTKE SELLEST OSA!

Elmisel aastal pöörduti Euroopa koostööpäeva kampaaniaga tuhandete eurooplaste poole, kes osalesid ühel 36 riigis toimunud 281 kohalikust sündmusest. Tänu sellisele edule korraldatakse kampaaniat ka sellel aastal. Kõiki koostööprogramme oodatakse programmi INTERACT koordineerimisel ning Euroopa Parlamendi ja Regioonide Komitee toel tähistama inimeste piiriülest koostööd. Kohalike sündmuste kaudu esitlevad programmid jooksva programmiperioodi parimaid projektitulemusi lõbusal ja kättesaadaval viisil, mis võimaldab tavakodanikel territoriaalses koostöös osaleda. Sellel aastal on oodata Euroopa filmifestivale, ülikoolide võistlusi, muusikaesitusi, toidu degusteerimist ja palju muudki! Kampaania põhipäev on 21. september 2013, kuid sündmused toimuvad kogu septembrikuu jooksul. Kui soovite sellest osa saada, jälgige kampaaniat Facebookis, Twitteris või kampaania veebisaidil.

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT
www.ecday.eu

▶ OPEN DAYS 2013

EUROOPA PIIRKONNAD JA LINNAD STARTIMAS AASTASSE 2020

OPEN DAYS, Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi ja Regioonide komitee korraldatav iga-aastane edukas foorum, toimub sellel aastal 7.-10. oktoobril loosungi all „Euroopa piirkonnad ja linnad startimas aastasse 2020“.

Prioriteetide ja teemade muutus

Perioodil 2014–2020 peab ühtekuuluvuspoliitika tulema toime praeguse majandusolukorra väljakutsega ja järgima Euroopa 2020 strateegia prioriteete. ELi regioonide ja linnade tugevusi on vaja paremini ära kasutada ning suunata investering säästval moel kasvu soodustavatele projektidele. Peegeldades vajadust niisuguse muutuse ja impulsi järele enne uue programmiperioodi algust, korraldatakse OPEN DAYS 2013 järgmise kolme teema ümber:

- ▶ muutuste juhtimine 2014–2020;
- ▶ sünergia ja koostöö;
- ▶ väljakutsed ja lahendused.

Töötoad/debatid: korraldajad ja sisu

Komisjon, Regioonide Komitee, 200 regiooni, mis on rühmitatud 25 regionaalpartnerluseks, ja muud partnerid korraldavad Brüsselis sada töötuba/debatti ning kaks nendega seotud üritust. Peale selle toimub eelduste kohaselt septembrist novembrini kogu Euroopas 400 kohalikku üritust.

- ▶ **Muutuste juhtimine 2014–2020:** selle küsimusega tegelevate sessioonide korraldajad on peamiselt komisjoni eksperdid ja need on pühendatud programmiperioodi 2014–2020 uutele funktsioonidele, nagu *tulemusraamistik* või *ühised tegevusplaanid*.

Iga aasta oktoobris ootab OPEN DAYS enam kui 100 töötoa, debati, näituse ja suhtlusüritusega ligikaudu 6000 osalejat.

- ▶ **Sünergia ja koostöö:** töötubade/debattide käigus otsitakse võimalusi tagada sünergia mitmesuguste ELi, riiklike ja regionaalpoliitikate ning fondide vahel.
- ▶ **Väljakutsed ja lahendused:** kolmest teemast kõige populaarsem; nende sessioonide käigus vahetatakse ideid levinud regiooni- ja linnaprobleemide (nt *noorte töötus, demograafiline muutus ja liikuvus*) praktiliste lahenduste kohta.

Spetsiaalsed kolmanda teemaga seotud üritused (*VIII ELi ja Hiina kõrgetasemeline regionaalpoliitika koostööseminar ning ELi ja Jaapani säästva linnaarengu programmide vahetus*) ulatuvad ELi piiridest kaugemale ja keskenduvad regionaalpoliitika koostööle ELi ning globaalsete majanduste vahel.

OPEN DAYSi ülikool ja meistriklassi programm

Komisjoni ja Regionaaluuringute Assotsiatsiooni korraldatud OPEN DAYSi ülikool esitleb uut regionaal- ja linnaarengu teadusuuringut. See võimaldab akadeemikutel ja praktikutel arvamusi vahetada ning uusi akadeemilisi kontseptsioone

**OPEN
DAYS**

katsetada. Kaheksa ülikooli töötuba keskenduvad kolmanda teemaprioriteedi ümber, mis hõlmab teemasid, nagu linna-probleemid, valitsemine ja innovatsioonipoliitika.

Üks OPEN DAYS 2013 tipphetki on esmakordselt läbiviidav *meistriklassi programm*. Sellega tuuakse kokku kuni 75 üli-õpilast ja varase karjääri uurijat regionaalpoliitika valdkon-nast nii EList kui ka EList väljaspool asuvatest riikidest. Nende jaoks koostatakse spetsiaalne programm, milles osalevad tuntud akadeemikud. Avasessioonile, milles tuuakse välja poliitika hiljutise reformi põhimõtted ja tulemused ning selle tulevik pärast aastat 2020, saavad end registreerida kõik üri-tusel OPEN DAYS osalejad.

Näitus „100 EUrban lahendust“

Kavas on näitus pealkirjaga „100 EUrban lahendust“, mis hõl-mab eksponaate Regioonide Komitees ja paljude piirkondlike partnerite büroodes ning samuti neid siduvat väliekspositsiooni, mille on pannud kokku regionaal- ja linnapoliitika peadirekto-raat. Näitus esitleb inspireerivaid linnaarendusprojekte kogu EList. Teavet näituse kohta saab spetsiaalselt näituse veebisai-dilt, mis avatakse 2013. aasta keskpaigas.

PRAKTILINE TEAVE

VEEBIREGISTREERIMISE AVAMINE

8. juulil 2013

KONTAKTANDMED

Euroopa Komisjon – regio-opendays@ec.europa.eu

Regioonide Komitee – opendays@cor.europa.eu

VAADAKE MEID SUHTLUSMEEDIAS

Twitter, follow @EU_Regional and @EU_CoR

with the hashtag #euopendays

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/opendays/>

► LISATEAVET LEIATE SIIT

OPEN DAYS 2013 veebisait:

www.opendays.europa.eu

Regionaaluuringute Assotsiatsioon:

<http://www.regionalstudies.org/news/article/open-days-2013>

▶ ELI FONDIDE ÕIGESTI KULUTAMISE TAGAMINE

AUDITEERIMISPROTSESSI ÜLEVAADE

Ühtekuuluvuspoliitikale kulub ligikaudu üks kolmandik ELi eelarvest – ajavahemikul 2007-2013 oli see umbes 350 miljardit eurot. Sellest summast kõige suurema osa tagab regionaalpoliitika. Rahastuse õigesti kulutamise tagamiseks on Euroopa Komisjonil ja riigiasutustel ühine auditeerimisprotsess, millega on viimaste aastate jooksul saavutatud olulisi tulemusi.

Eduka ühtekuuluvuspoliitika üks põhitegureid on detsentraliseeritud lähenemine ja toetumine projektijuhtimisele piirkondlikul ning kohalikul tasandil, kus see võib olla kõige tõhusam.

Kuigi see lähenemine on oluline abivahend, et liikmesriigid suudaks tagada efektiivse ELi toetuse ning vähendada eba võrdsust piirkondlikus ja sotsiaalses arengus, suurendab see seotud asutuste arvu ning muudab kontrollahela pikemaks. Selle tulemusena tuleb rakendada ja pidevalt jälgida efektiivseid kontrollsüsteeme.

Kulutusprogrammide juhendamine ja tagamine, et raha kulutatakse õigesti eeskirjade järgi, on auditeerimismeeskondade ülesanne peamiselt riiklikul, aga ka ELi tasandil.

Ühine vastutus

Ühtekuuluvuspoliitika kulutusi hallatakse koostöös komisjoni ja ELi 27 liikmesriigi vahel süsteemi all, mida nimetatakse ühishalduseks. Raha õige kasutuse juhtimine ja kontrollimine on jagatud kahe osapoole vahel.

Ühtekuuluvuspoliitika rahastuse tähtis osa on detsentraliseeritus liikmesriikide ja piirkondade vahel, kellel on põhiroll raha kasutuse otsustamises ning kes vastutavad selle õige haldamise eest.

HANKED JA SOBIVUS – ERFI NING ÜHTEKUULUVUSFONDI PROGRAMMIDE VIGADE HINDAMINE

Viga on eeskirjade mis tahes rikkumine ühtekuuluvuspoliitika fondide kasutamises. Viga ei tähenda, et fondid on kadunud, ära kaotatud või kulutatud. Viga ei tähenda pettust.

Vead on olemuselt tahtmatud, pettus aga viitab tahtlikule valele. Ainult väga väike osa (0,26 aastatel 2000-2006) ühtekuuluvuspoliitika fondidest on olnud pettusekahtluse aluseks.

Euroopa Regionaalarengu Fondis ja Ühtekuuluvusfondis esinevad vead on enamjaolt seotud riigihangete ja toetuskõlblikkusega. Euroopa Kontrollikoja aastaaruande järgi jagunevad need vead järgmiselt:

▶ riigihanked: 2011. aastal 44% kvantifitseeritud viga (keskmiselt 40% aastatel 2006-2010);

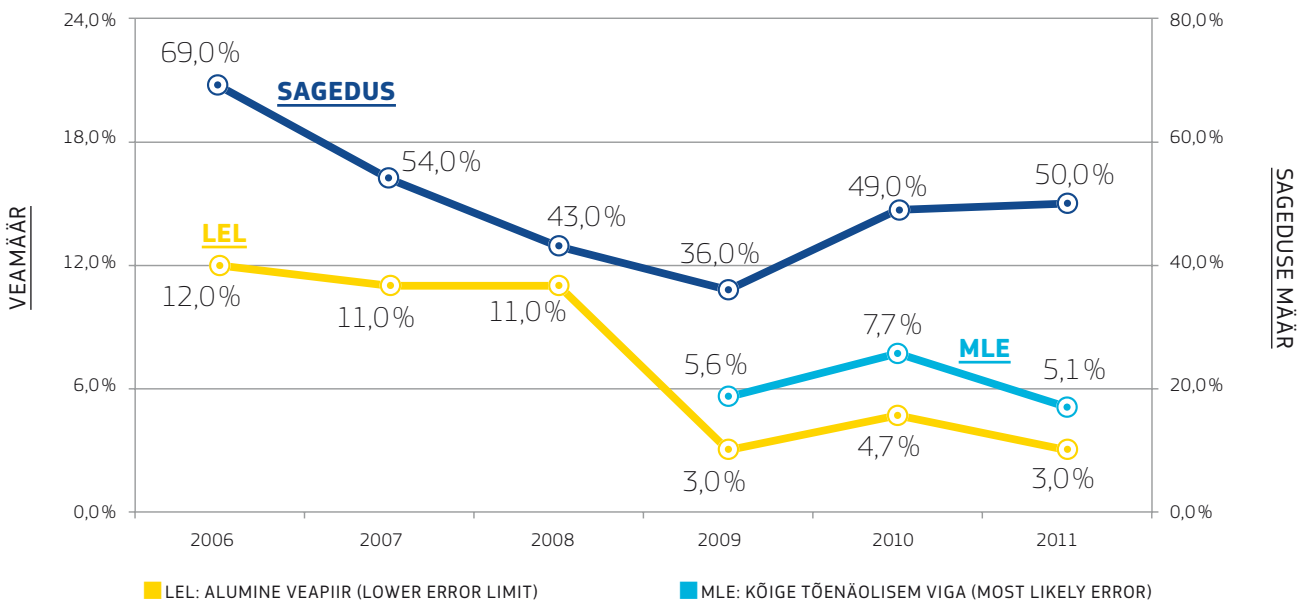
▶ toetuskõlblikkus: 2011. aastal 56% kvantifitseeritud viga (keskmiselt 60% aastatel 2006-2010).

Tüüpilised vead ERFi ja Ühtekuuluvusfondi kulutamises on seotud järgmisega:

▶ riigihangete alal: pakumiste ebaadekvaatne hindamine, pakumiste puudumine või sobimatu hankemenetlus;

▶ toetuskõlblikkuse alal: projektide ebapädev valik või sobimatute kulude esitamine, sh kulud, mis on tekkinud enne projekti kaasmist kaasrahastatud programmidesse (retrospektiivsed projektid).

Ühtekuuluvuse tulemused 2006-2011 (ERF, Ühtekuuluvusfond, ESF) Kontrollikoja aruande põhjal

Koostöö tõhusaks muutmise võti peitub komisjoni spetsialistide pakutavate koolituste ja juhendamise kõrges tasemes, mille eesmärk on tagada, et kõik rahastamisprogrammides osalejad mõistavad kehtivaid eeskirju õigesti. Rakendama peab ka tõhusaid meetmeid ebakorrapärasuste tuvastamiseks ja parandamiseks ning pettuse ärahoidmiseks.

Kaasnev risk

Kuna programme viivad ellu mitmed organisatsioonid ja need hõlmavad paljusid projekte, kaasneb sellega vigade tegemise oht.

Auditeerimise ja kontrollimise funktsioon on rahastamisprotsessi peamine osa, et tagada vigade tuvastamine õigel ajal. Kui vead leitakse, siis need parandatakse ja ELi eelarve on kaitstud.

ELi liikmesriigid on loonud juhtimis- ja kontrollisüsteemid, et kindlustada rahastamise eeskirjadele vastavus ning asjakohase programmi poliitika eesmärkide saavutamine.

Võrreldes varasema programmiperioodiga (2006-2008) on komisjon 2011. aastal arvestatavalt vähendanud veamäära, nagu on näha Euroopa Kontrollikoja aruandes (vt kasti), ja soodsa arengu säilitamiseks pingutatakse jätkuvalt. Siiani

”Komisjon vastutab ELi eelarve rakendamise eest. Struktuurifondide alal rakendatakse programme ühishalduse süsteemi all, kus komisjon ja liikmesriigid vastutavad ühiselt ELi fondide õigesti kulutamise tagamise eest.

Iga aasta viib meie 50liikmeline audiitorite kogu läbi ligikaudu 90 auditit. Usume, et toetus, mida anname riiklikele auditeerimis-meeskondadele koolituste ja nõuannete näol, on väga hinnatud.

Nagu rõhutas Euroopa Kontrollikoda eelmisel aastal Vilniuses toimunud Homologues Groupi kohtumisel, kus olid kohal kõik auditeerimisasutused – auditeerimisasutuste tagasiside näitas positiivset ja koostööl põhinevat suhet, mille oleme loonud kolleegidega liikmesriikides, et üheskoos tagada maksumaksjate raha õige ning tõhus kasutamine.”

Lena Andersson Pench – auditeerimisjuht, regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat, Euroopa Komisjon

on see olnud võimalik tänu tihedale koostööle ja koordineerimisele auditeerimisasutustega, et tagada juba riiklikul tasemel probleemide tuvastamine ning lahendamine õigel ajal, tänu tegutsemisele kõige riskantsemate programmide ja/või liikmesriikidega seoses ning tänu komisjoni rangele lähene-misele katkestuste ja peatamiste süstemaatilisel kasutusel ning vajaduse korral finantskorrektsioonidele.

Veamäära vähendamine nullini ei ole ilmselt realistlik eesmärk ja praktikas on see halduslikult liiga kulukas. Niipea, kui ebatasasus tuvastatakse, läheneb komisjon sellele nulltolerantsiga.

Auditivalik riskianalüüsiga

27 riikliku asutuse (pärast Horvaatia vastuvõtmist 28), sadade tuhandete projektide ning piirkondliku ja kohaliku tasandi haldusega peab Euroopa Komisjoni auditeerimis-meeskond Brüsselis hoolikalt valima, millele koondada aeg ja ressursid; seda otsustatakse riskianalüüsi abil.

See protsess, mida teevadi kõik struktuurifondidega seotud komisjoni osakonnad, tuvastab kõige riskantsemad programmid ja piirkonnad, kuhu tuleks ressursse suunata, võttes arvesse ka riiklike auditeerimisstrateegiaid, võimalusi ning tulemusi.

Ülalkirjeldatud kogemus on näidanud, et valdav osa vigadest kipub tekkima riigihangete ja toetuskõlblikkuse alal ning neile pööratakse erilist tähelepanu.

Piiratud ressursid

Valiv lähenemine on hädavajalik, kuna komisjonil on piiratud auditeerimisressursid. Üksnes regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadil on ajaperioodil 2007-2013 317 tegevusprogrammi ning peadirektoraadil on ainult 50 tegevusauditorit, kes katavad regionaalpoliitika struktuurifondide tegevuse. Peale selle eeldab märkimisväärseid ressursse tegelemine koordineerimise, horisontaaltasandi probleemide, Euroopa Kontrollikoja suhete, õiguslaste küsimuste, katkestuste/eelpeatamiste ja väljamaksmisega.

Auditeerimine

Kuna rahastamisprogrammid on mitmeaastased (2007-2013), toimub kontrollimine ja auditeerimine enne ja pärast raha kulumist ning selle kestel mitmeaastase perioodi jooksul.

Valiva riskipõhise auditeerimisstrateegia kasutamine koos riiklike auditeerimis-meeskondade koolitamisega on kogemuste tuginedes tootlik ja tõhus.

Teiste auditeerimistüüpide vahele võtsid regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi audiitorid aastatel 2009-2012 enam kui 160 kohapealset auditeerimisülesannet, et veenduda riiklike auditeerimisasutuste tehtud auditite usaldusväärsuses. Riiklike auditeerimismeeskondadega kõrvuti töötamine aitab ka oluliselt arendada nende mõistmist, kasvatada auditeerimisasutuste mahtu ning oluliselt tõsta nende töö kvaliteeti ja tulemuste selgust (vt järgmist).

See protsess aitab ka vähendada vigade tekkimist mõõduka aja vältel, tugevdades kompetentsust riiklikul tasemel.

Juhtimis- ja kontrollsüsteemi peamised asjaosalised

Iga programmi riikliku või piirkondliku tasandi korraldusasutus teeb esimese astme kontrolli ja vastutab selle eest, et programmi on rakendatud tõhusalt ning õigesti.

See asutus peab andma toetusesaajatele nõu, mida nad peavad tegema, et vastata rahastamisnõuetele, ja määrata sisekontrollid, et kontrollida, kas toetusesaajate esitatud kulud on korras.

Asutusel lasub ülim vastutus jälgida programmi rakendamist, kontrollida dokumente, näiteks projekti elluvijate maksenõuetele kaasnevaid arvete ja aruannete loetelusid, ning saata komisjonile iga-aastaseid tulemusaruandeid.

Teine liikmesriigi põhitaseme kontrollasutus on sertifitseerimisasutus, mis peab komisjonile tõendama, et kulude hüvitamiseks esitatud vahendid on täpsed ja vastavad asjakohasele ühenduse ja riiklikele eeskirjadele.

Tegevusprogrammi auditeerimisasutus vastutab eraldi selle eest, et tegevusprogrammi juhtimis- ja kontrollsüsteemi tõhusa toimimise kinnitamiseks tehakse auditid ja et neid tehakse toimingutele, lähtudes asjakohasest näitest esitatud kulude kontrollimiseks.

Järgmisel tasandil võtavad auditeerimise üle ELi asutused, et uurida riiklike kontrollsüsteemide üldist toimimist. Auditid ei saa aga heaks teha ebatõhusaid esimese taseme kontrole või kontrollide puudumist enne kulude tõendamist, nii et riikliku tasandi töö on väga oluline.

Ühe auditi kontseptsioon – toetumine riiklike audititele

Ajavahemikus 2009 kuni 2012 rakendasid regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi audiitorid olulisi auditeerimisressursse auditeerimisuuringusse, millega hinnati enam kui 96% ERFi rahastamise auditeerimise eest vastutava 41 riikliku auditeerimisasutuse usaldusväärsust.

Teadmine, et riiklikud juhtimis- ja kontrollsüsteemid on tõhusad, võimaldab komisjonil suunata suhteliselt piiratud ressursid sinna, kus neid on vaja kõige rohkem.

Selle hindamise tulemusena leiti, et 15 auditeerimisasutuse vastutusel olevatest programmidest 51 vastasid kohustuslikele standarditele ja määratakse madala prioriteediga audititeks. Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat on nendele programmidele täielikult rakendatud ühe auditi kontseptsiooni vastavuses EÜ määrustega ((EÜ) määruse nr 1083/2006 artikkel 73).

Otsus tugineda riikliku auditeerimisasutuse audiitori arvamusele ei hoiä ära seda, et komisjon teeb tulevikus nende programmide jaoks kohapealse auditi.

Peadirektoraadi auditeerimisprotsess on selgelt viinud auditeerimisasutuste töö paranemiseni ja seega oluliselt vähendanud üle vaadatud auditeerimisasutuste kontrolliriski, mida näitavad väiksemad veamäärad.

Peale selle on need auditeerimissoovitused pannud mõne auditeerimisasutuse rohkem tegelema konkreetsete teadaolevate riskidega, näiteks riigihangete, rahastamisvahendite ja riigitoetustega.

Komisjon on auditeerimisasutustele andnud konkreetsed juhised, näiteks temaatilised kontrollnimekirjad või auditi raamistikud (süsteemide auditid, rahastamisvahendid), mis aitavad ühtlustada auditeerimismeetodeid nendel kõrge riskiga aladel.

Siseauditite ressursside jagamine

Komisjoni enda auditeerimisressursside parimaks kasutamiseks ühendatakse tihedama koostöö läbi teistel rahastamisaladel, näiteks tööhõives ja kalanduses (tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse ning merenduse ja kalanduse peadirektoraat), kogutud asjatundlikkus ja kogemus. ▶▶

STRUKTUURIFONDIDES TUVASTATUD PETTUSTE NÄITED

- ▶ Võltsitud deklaratsioon või dokumendid – võltsitud dokumendid või tugidokumentide puudumine.
- ▶ Topeltrahastamine – tahtlik kulude hüvitamise taotlemine kahest fondist korraga.
- ▶ Huvide konflikt – avalikustamata rahaline huvi tegevuse või lepingu vastu.
- ▶ Riigihanke eeskirja rikkumine – teadlikult esitatakse projekte, mis ei vasta ELi ja riiklikele eeskirjadele.
- ▶ Tegevus ei ole rakendatud, lõpetatud või läbi viidud eeskirju järgides.

Eesmärk on suurendada sünergiat auditeerimismeeskondade vahel, jagades riskianalüüsi, auditeerimisplaane ja ressursse. Selle tulemuseks on ühine auditeerimine valitud aladel.

Tegutsemine – katkestuste komitee

Probleemide avastamise puhuks on komisjonil progressiivne tegevusplaan ELi fondide kaitsmiseks. Tegevusplaani astmed ulatuvad hoiatuskirjadest maksete peatamiseni, kehtestades vajaduse korral finantskorrektsioone.

Neid jälgib iga nädal sisemine regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadiga seotud teemade n-ö katkestuste komitee. Komitee suudab kõikidel juhtudel reageerida kiirelt ja järjepidevalt, hoolimata sellest, kas probleemi on tuvastanud komisjon või liikmesriigi audiitorid.

See jälgib kestvaid juhtumeid, tegeleb problemaatiliste juhtumitega ja tagab otsuste vastuvõtmise õigel ajal. See tagab liikmesriikide võrdse kohtlemise.

2012. aastal mõjutasid komitee otsused 136 programmi, kellele anti välja 189 hoiatust või maksed katkestati. Välja anti 66 eelpeatamiskirja, mis tähendab, et programmid olid ühe sammu kaugusel ametlikust peatamisotsusest. Neist 189 hoiatusest või katkestamisest 119 juhtumit lahendati enne aasta lõppu. 2012. aastal võeti vastu 2 peatamisotsust.

Nagu varem öeldud, on karm lähenemine katkestustesse otsustav tegur regionaalpoliitika veamäära vähendamises.

Uued liikmesriigid

Oluline on tagada uutele liikmesriikidele oskused ja võime kulutus- ja auditeerimistegevuste rakendamiseks. Siin on vajalik suutlikkuse arendamine ja – nagu eelseisva Horvaatia vastuvõtmise puhul – komisjon on teinud tihedat koostööd riiklike auditeerimismeeskondadega, et neile protsessi täielikult tutvustada.

2014-2020 – täiustatud elluviimise süsteem

Programmiperioodi 2014-2020 jooksul soovib komisjon vähendada kaasatud asutuste arvu. Välja on pakutud, et liikmesriikidel lasub rahastamise õigel kasutamisel veelgi suurem vastutus ja kohustus.

Komisjon jätkab tuginemist paremini toimivate riiklike asutuste audititele ja koondab oma auditeerimistegevuse nõrgematele.

Probleemide avastamisel jätkab komisjon vajaduse korral maksete katkestamist ja parandamist ning peab kinni 10% vahemaksetest, kuni saavutatakse sobiv kindlus programmitontode iga-aastase heakskiitmisega.

Peale selle vähendab elektrooniline andmehaldus kõikidel tasanditel toetusesaajate halduskoormust ja aitab vähendada vigade arvu, mida peaks tegema ka lihtsustatud kulude laiem kasutus.

Pettuse ennetamine ühtekuuluvuspoliitika raames

Väga oluline on, et korraldusasutused tulevad riskianalüüsi ning ennetuse, tuvastamise ja parandusmeetmete toel adekvaatselt toime mis tahes petmisohutudega.

Ilmselgelt on pettus oma olemuselt salajane ja varjatud ning võib jääda märkamatuks või tuvastamata. Kogukulutuste suhtes on selle mõju väike ning kontroll- ja jälgimismeetmete pidevalt kasvav tõhusus hoiab seda kontrolli all. Komisjon julgustab liikmesriike väljendama pettuse suhtes nulltolerantsi.

Kehtivate määruste raames peavad liikmesriigid ebakorrapärase juhtumid, mis on seotud enam kui 10000-euroste kvartalipõhiste ELi toetustega, ette kandma Euroopa Pettusevastasele Ametile OLAFile ja teavitama, kui kahtlustatakse pettust.

Kord aastas peavad liikmesriigid esitama komisjonile ka koondarvud kõikide eelmisel aastal tehtud paranduste kohta, sh nende kohta, mis jäävad OLAFi ettekandmise piirist madalamale.

Pettuse indikaatorid

Komisjon on paika pannud ohumärkide kogumiku (või pettuse indikaatorid), mis tõstavad esile olukordi, kus on ebakorrapärasuste oht või pettusekahtlus. Loetletud on ligikaudu 20 tüüpi levinud ja korduvaid petuskeeme. Need on seotud lepingu- ja riigihangete protsessidega, tööjõutasude ja nõuandmisteenusetega.

See võib hõlmata näiteks ostu jagamist segmentideks, et vältida enampakkumise kohustuslikku künnist. Teine ohumärk võib olla lepinguline töötaja, kellel on kõrvalhuvi kaasrahastatavas tegevuses, mis võib põhjustada huvide konflikti.

Riskianalüüs

Riskianalüüsile tuginedes on OLAF loonud pettuse riskianalüüsi meetodi. See analüüs võimaldas riigiasutustel ja OLAFil tuvastada mitu kahtlustatavat pettusejuhtumit ja algatada uurimine.

Liikmesriikide toetamine pettuse ennetamisel ja tuvastamisel

Vabatahtlikkuse alusel pakub komisjon 2013. aastast alustavatele korraldusasutustele enda loodud spetsiaalset andmekäitlustööriista ARACHNE, et tuvastada projekte, millel võib olla pettuseoht. ARACHNE on riskiarvestustööriist, mis võib tõsta projektide valimise ja juhtimise kinnituste tõhusust ning veelgi tugevdada nii pettuse ennetus- kui ka tuvastamisprotsesse. Tööriist jõuab järk-järgult turule 2013. aastal.

Ühine pettusevastane strateegia

Komisjoni teenuste tegevus regionaalpoliitikas, tööhõives ja kalanduses (tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse ning merenduse ja kalanduse peadirektoraat) mängib olulist rolli ELi kaitsmises võimaliku pettuse eest ja sellega on koostatud ühine pettusevastane strateegia.

See strateegia keskendub pettuse ennetamisele, kuid tegeleb tervikliku lähenemise kaudu ka teiste aspektidega, mis on olulised edukas võitluses pettusega. Strateegia hõlmab kõikide ressursside ühendamist ja tegutsemismeetmetega tegevuskava.

Ühise kava strateegiline eesmärk on tugevdada pettuse riskianalüüsi ja teadlikkus pettusest, pakkudes samal ajal liikmesriikidele nõustamist ning tuge.

See analüüs koos OLAFi tegevuskogemusega annab tulemuks väärtusliku teabe, mis aitab ELi fondide juhtimise eest vastutavatel asutustel ennetada ja tuvastada pettust.

See tunnustab, et võimalike pettuste avalik uurimine hirmutab pettureid. Petturile pettuse kordasaatmise võimaluse keelamine on kõige tõhusam moodus vähendada pettuse mõju ühiskonnale.

► LISATEAVET LEIATE SIIT

Saadaval 22 keeles

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/audit2009/audit2009_et.pdf

▶ TASAKAALUSTAMINE

RIIGITOETUSTE KONTROLLIMINE JA REGIONAALPOLIITIKA

Arendus Frankfurdi lennujaamas Saksamaal.

ELi riigiabi eeskiri läbib praegu mahukat ülevaatusprotsessi. 2013. aasta lõpuks on asendatud peaaegu kõik riigiabi määrused, juhised ja raamistikud uue eeskirjaga, mis hõlmab ühiseid ühilduvuskriteeriume. See riigiabi moderniseerimise protsess pakub võimalust riigiabi eeskirjad ja ühtekuuluvuspoliitika ühitada, et eeskirju lihtsustada. Uued seadused peavad saavutama tasakaalu Euroopa 2020. aasta strateegia kasvu ja tööhõive ning konkursi kallutatuse piiramisvajaduse vahel.

Kaasrahastatud projektid on allutatud riigiabi eeskirjale

ELi regionaalpoliitika kõige olulisem põhimõte on, et liikmesriigid ja/või piirkondlikud asutused valivad rahastamisprojektid, mis edendavad sotsiaalset ning majanduslikku ühtekuuluvust nende territooriumil. Kuna ELi vahendid tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks ühishaldusega, koheldakse neid riigiabi eesmärgil riiklike ressursidena. Selle tulemusena peavad kaasrahastatud projektid vastama riigiabi eeskirjadele.

Programme ja projekte luues peavad liikmesriigid meeles pidama, et rakendamine on allutatud riigiabi eeskirjadele.

Riigiabi moderniseerimise eesmärgid

Euroopa 2020 tööhõive ja majanduskasvu tegevuskava taustal on riigiabi kestva moderniseerimise eesmärk edendada hästi kavandatud abi, mis on suunatud turutõrgetele ning Euroopa ühise huvi eesmärkidele, et keskenduda jõustamine juhtumitele, millel on suurim mõju siseturule, et tõhustada riigiabi eeskirju ja muuta otsustamist kiiremaks.

Selle saavutamiseks on kavas rakendada riigiabi ühilduvuse ühiseid põhimõtteid kõikidele riigiabi määrustele, juhistele ja raamistikele. Ühised põhimõtted sisaldavad kontrolle, et tagada järgmine:

- ▶ abi on suunatud ühise eesmärgi saavutamisele;
- ▶ olemas on tõestatud turutõrge;
- ▶ abi toimib stiimulina;
- ▶ abi on piiratud vajalikule määrale;
- ▶ valitakse kõige sobivam abivahend.

Regionaalabi suuniste ülevaade

Kõik riigiabi seaduste alad on regionaalpoliitika rakendamise seisukohalt olulised. Kahtlemata on regionaalabi suunistes siiski eriti tähtsad, kuna need kehtestavad eeskirjad, mille järgi

hinnatakse vähem arenenud piirkondade majandusliku arengu edendamise riigiabi.

Euroopa Komisjoni konkurentsipoliitika peadirektoraat on avaldanud regionaalabi suuniste esimese eelnõu. Vastuvõtmine on kavas 2013. aasta suvel. Uued eeskirjad on plaani järgi kohaldatavad 2014. aastal.

Regionaalabi suuniste eelnõu sisaldab hulka ühtekuuluvuspoliitika meetmete lihtsustusi võrreldes teise regionaalabi nõudmistega. Eeskätt tunnustatakse, et Euroopa fondide kontekstis määratletud regionaalarengu strateegiad panustavad ühise eesmärgi saavutamisse. Peale selle on regionaalabi kaardil olevate piirkondade puhul arvestatud, et turutõrge on olemas. Eelnõu näeb edaspidi ette, et kui abi/projekt rakendab tegevusprogrammi, ei ole vaja lisakontrolle abivahendi sobivuse hindamiseks.

Euroopa territoriaalse koostöö eripäradega tegelemine

Euroopa territoriaalne koostöö on ühtekuuluvuspoliitika üks eesmärgi; see püüdleb piiriülese, riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö tugevdamise poole. Euroopa territoriaalse koostöö eripära on see, et seotud on partnerid vähemalt kahest riigist – see viib programmid hulga praktiliste probleemideni riigiabi vastavuse tagamisel.

Seetõttu on teretulnud, et välja pakutud uued regionaalabi suuniste püüaksid nende probleemidega tegeleda, määrates projektidele ühise abi kõrgeima määra. See aitab programmi del seada ühtset abi tugevust kõikidele Euroopa territoriaalse koostöö projekti partneritele, sh kaubandusettevõtetele.

Uus üldine grupierandi määrus

Üldise grupierandi määrase ülevaatamine on veel üks oluline osa riigiabi moderniseerimisest. Määrus on oluline vahend riigiabi eeskirjade rakendamise lihtsustamisel, kuna riigiabi eraldamiseks ei pea teada andma projektide toetusest, kui see vastab üldise grupierandi määrasele.

Komisjon avaldas hiljuti uue grupierandi määrase esimese eelnõu. Grupierandi määrus on kavas vastu võtta 2013. aastal või 2014. aasta alguses.

Teadusarengu ja uuenduslikkuse uus raamistik

Riigiabi teadusarengu ja uuenduslikkuse raamistik on väga oluline, et tagada Euroopa 2020. aasta strateegia efektiivne rakendamine aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu nimel. Komisjoni eesmärgid toetada aruka spetsialiseerumise strateegiat, sh (kui on asjakohane) võtmetehnoloogiat (KET), rakendatakse selle raamistikuga seatud piirides. Seetõttu on kohane kasutada võimalust riigiabi moderniseerida, et uurida KETde, aga ka teadusarengu ja uuenduslikkuse projektide rakendamise efektiivseid vahendeid.

Konkurentsipoliitika peadirektoraat on avaldanud aruteludokumendi koos mõtetega teadusarengu ja uuenduslikkuse raamistiku teemal. Uue raamistiku esimene eelnõu tuleb plaani järgi välja 2013. aasta suvel.

Kuidas on lood taristuprojektidega?

Euroopa Kohus on kinnitanud, et taristute ehitamise toetus on riigiabi kontrollile allutatav, kui taristut kasutatakse majanduslikel eesmärkidel. Seega on vajalik tõendada, et riigiabi vastab suurele hulgale taristuprojektidele.

Komisjoni teenused on teadlikud, et taristuprojektide ülevaatamine vajab ühtlustamist ja lihtsustamist. Nii-öelda analüütilised võrgustikud võivad aidata korraldusastutel hinnata, kas riigiabi eraldamiseks tuleb taristuprojektist teatada. Peale selle on eeldatav, et praegune riigiabi moderniseerimise protsess piirab edaspidi vajadust taristuprojektidest teavitada ja muudab riigiabi hindamise lihtsamaks.

► LISATEAVET LEIATE SIIT

Regionaalabi suuniste eelnõu:

http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_regional_aid_guidelines/paper_et.pdf

Üldise grupierandi määrase eelnõu:

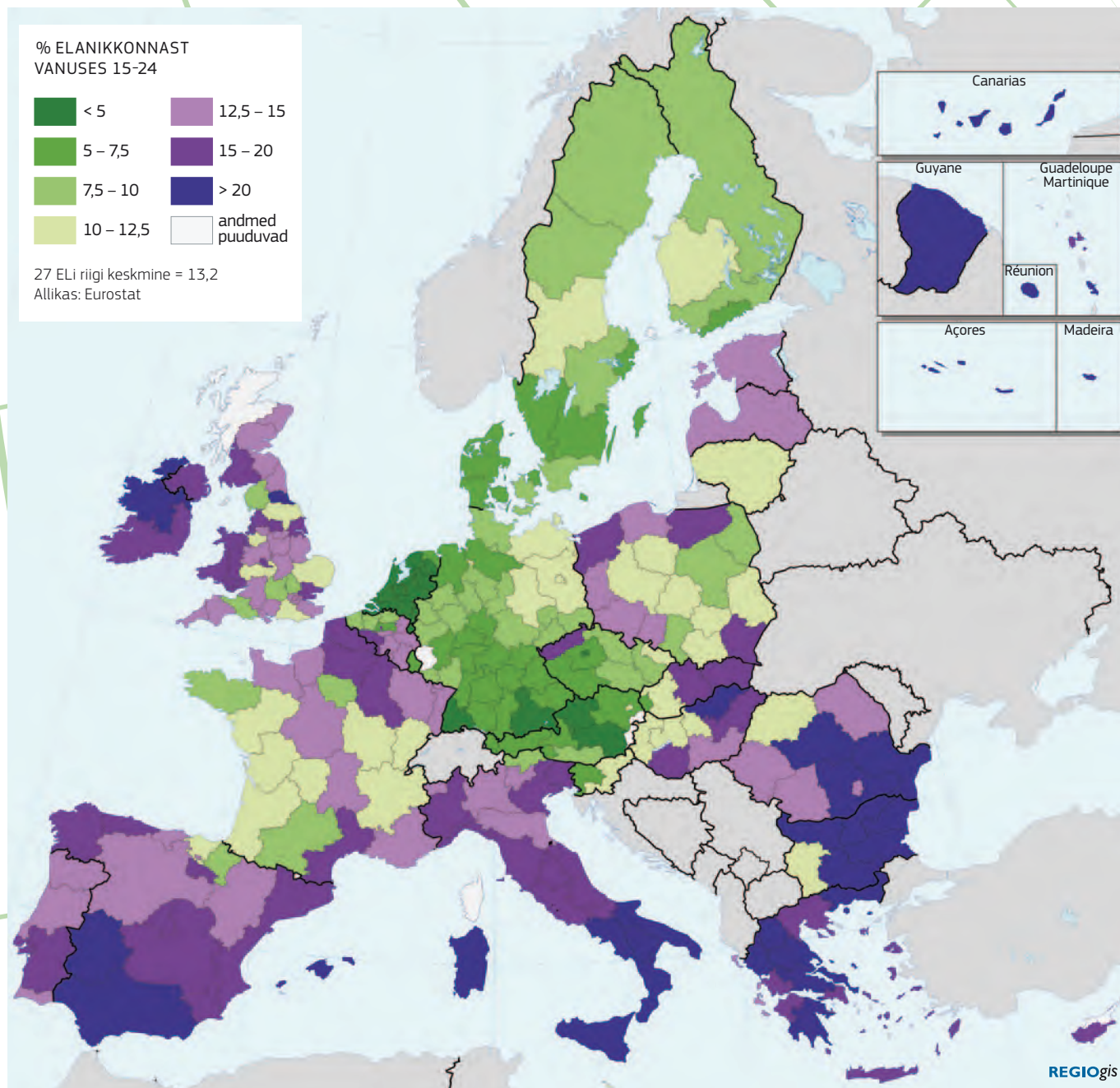
http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_gber/index_et.html

Aruteludokument teadusarengu ja uuenduslikkuse raamistiku reformist:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/rdi_issues_paper.pdf

▶ NEET-NOORTE MÄÄR 2012. AASTAL

EI TÖÖTA, ÕPI EGA OSALE KOOLITUSES (NOT IN EMPLOYMENT, EDUCATION OR TRAINING; NEET) 15-24AASTASED INIMESED

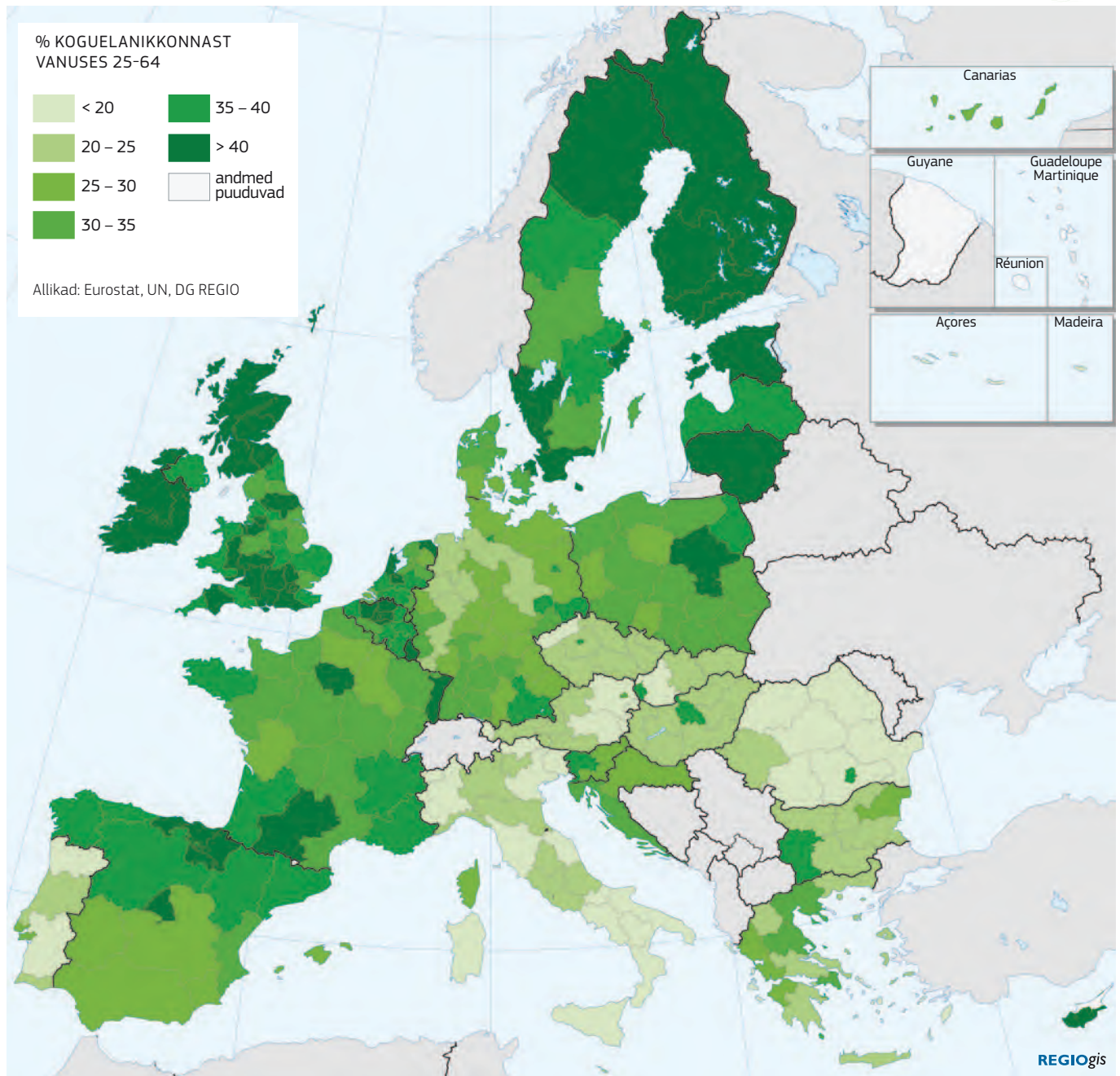

Sellesse rühma kuuluvad tõenäoliselt kooli varakult poolelijätjad, kes ei ole tõenäoliselt omandanud kolmanda taseme haridust. Euroopa 2020 eesmärk on vähendada kooli poolelijätjate osakaalu ja suurendada kolmanda taseme hariduse omandanud inimeste osakaalu 2020. aastaks. Avaldatakse erinevused NEET-määrades 27 ELi liikmesriigi piirkondades – kuni 12kordsed erinevused piirkondade vahel,

kus on kõrgeimad (36% Severozapadenis Bulgaarias) ja madalaimad (3% Prahast Tšehhis) NEET-määrad. Piirkonnad, kus vähemalt üks viiest noorest inimesest kuulub NEET-noorte hulka, leiab Bulgaariast ja Rumeeniast, aga ka Lõuna-Itaaliast, Lõuna-Hispaaniast ja Kreekast. Ainult 16 piirkonnal 268st on NEET-määrad alla 5%. Need asuvad peamiselt Hollandis, Austrias ja Saksamaal.

▶ HARIDUSTASE

KOLMANDA TASEME HARIDUSE OMANDANUD 25-64AASTASTE INIMESTE ENNUSTATAV OSAKAAL 2020. AASTAL

See elanikkonna rühm kasvab ennustuste kohaselt 26%-lt 2010. aastal 32%-le 2020. aastal. 2020. aastal on osakaal suurem kui 50% seitsmes piirkonnas: Inner London, UK piirkonnad, sh Oxford ja Aberdeen, kaks Brüsselit ümbritsevat piirkonda, País Vasco Hispaanias ja Stockholm. Need piirkonnad on eriti atraktiivsed ettevõtetele, kes otsivad kõrgelt haritud tööjõudu. Teises äärmuses on 32 piirkonda, kus see osakaal 2020. aastal

on 20%. Need piirkonnad asuvad peamiselt Itaalias, Portugalis, Austrias ja Rumeenias. Pealinnade piirkondades on tavaliselt kõige kõrgem kolmanda taseme hariduse omandanud inimeste osakaal ja mõnes riigis on vahe kõrgeima ning sellele järgneva osakaaluga piirkondade vahel väga suur. Üheksas riigis on see vahe rohkem kui kümme protsendipunkti. See muudab pealinnade piirkonnad teadmispõhistele ettevõtetele palju atraktiivsemaks.

▶ OMA SÕNADEGA

ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA RIIKLIKUD JA REGIONAALSED PERSPEKTIIVID

Panorama
tervitab teie
panust!

In Your Own Words (Oma sõnadega) on *Panorama* sektsioon, kus ühtekuuluvuspoliitika põhitarijaid riiklikul ja piirkondlikul tasandil kutsutakse oma häält kuuldavaks tegema ning tagasisidet andma Euroopa poliitika toimimise kohta kohalikul tasandil, kas siis keskendudes praegustele saavutustele ja edusammudele või vaadeldes ettevalmistusi järgmiseks programmiperioodiks.

Kuna 28 Euroopa Liidu liikmesriigis on üle 270 regiooni ja igal neist on oma kindel majandus- ja kultuuriajalugu ning vajadused, on tähtis, et iga tasandi poliitikalojad, haldurid ja ametnikud oleksid teadlikud ühtekuuluvuspoliitika tõelisest mõjust rohujuure tasandil.

Selles numbris kajastab *Panorama* vaateid neljast liikmesriigist ja regioonist, kes on jaganud oma vaatenurki ühtekuuluvuspoliitika kohta. Moravia-Silesia Tšehhis ja Flandria Belgias teevad plaane järgmise, 2014-2020 programmiperioodi struktuurifondide rakendamiseks, tuginedes samas praegustest programmidest saadud kogemusele. Samal ajal esitavad Saksimaa Saksamaal ja Rootsi enda lähenemist, mis keskendub konkreetsetele edukatele algatustele.

Panorama võtab hea meelega vastu teie kaastöid, mida võime kasutada järgmistes numbrites:

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ TŠEHHI

▶ MORAVIA-SILESIA MAAKOND PANUSTAB TULEVIKUS ARUKAMALE INVESTEERIMISELE

Euroopa investeerimine aitab Moravia-Silesia maakonda põhilises sotsiaalmajanduslikus ümberkujundamises. Maakond on viimastel aastatel läbinud märkimisväärse ümberkorralduse tööstuses, mille tagajärgi tuntakse siiani, ja otsitakse uut kuvandit. Majanduslik taastumine saab kasu Moravia-Silesia regionaalse tegevusprogrammi (Regional Operational Programme; ROP) rahastustest, mida investeeritakse efektiivselt ja mis toob majanduslikku kasu 11%. Tuleviku suunas liikudes kasutab maakond Euroopa fonde veelgi arukamalt. Selle juures on abiks arukama piirkonna programm.

Maakond on tuntud kontrastide poolest – Jeseníky, Beskydy ja Poodří kaunid maastikud ning saastunud keskkond endiste kaevanduste ja metallurgiatehaste ümber. Minevik

on sinna jätnud materiaalse ja mittemateriaalse tööstusliku pärandi. Tööstuslikud monumendid seisavad kõrvuti maha jäetud tööstusaladega; töötuse määr on kõrge, kuid ometi on suur osa tööjõust väga oskuslik ja suhteliselt odav. Haridust pakuvad ülikoolid, neist esirinnas näiteks Kaevanduskolledž – Ostrava Tehnikaülikool.

Moravia-Silesia regionaalsest tegevusprogrammist tulevaid rahasid perioodil 2007-2013 kasutatakse põhiliselt taristu, teenuste ja sotsiaalelu parandamiseks. Üks näide on Ostrava pealinna ühe olulisima monumendi ja sümboli restaureerimine. Vítkovice alampiirkonna endine tööstusala korraldab nüüd suuri kultuuri- ja haridusüritusi ning interaktiivne Tehnikamaailm muudab teaduse ja tehnika noortele palju atraktiivsemaks. Integreeritud turvalisuskeskus, mis koordineerib maakonnas

Arhitektuuriline ja arenguline projekt Moravia-Silesias Ostrava linnas postindustriaalses Uus-Vítkovice piirkonnas.

kõikide turvalisus- ja päästeüksuste tegevusi ja operatsioone, on ainulaadne piirkondlik investeering.

Praegu ei karda Moravia-Silesia regionaalnõukogu, mis otsustab projektide rahastamise üle, alustada uuenduslike tegevustega. Regionaalnõukogu oli Tšehhis esimene asutus, mis rakendas vahendi JESSICA. See oli ka esimene Tšehhi organisatsioon, mis saavutas rahvusvaheliselt tunnustatud standardi Investors in People kõrgeima taseme. Süstemaatilise lähenemise ja hea äritava rakendamise eest avalikus halduses on organisatsioon saanud Euroopa avaliku sektori auhinna.

Eelseisval programmiperioodil kavatseb organisatsioon tugineda praegusest perioodist kogutud kogemustele ja teadmistele. Sel eesmärgil on organisatsioon koostanud arukama piirkonna programmi Moravia-Silesia 2020. Selle eesmärk on koostöös piirkondlike partneritega sillutada teed nii piirkondlikele kui ka riiklikele ja Euroopa tasandil eesmärkide saavutamiseks suunatud Euroopa fondide efektiivsele rakendamisele.

Arukama piirkonna programmi eesmärk on tagada piirkonnale ajakohane ja kvaliteetne ettevalmistus struktuurifondide efektiivseks kasutamiseks tulevikus alates 2014. aastast, mis panustab märkimisväärselt piirkonna konkurentsivõime parandamisele. Programm põhineb kolmel sambal. Esimese samba eesmärk on inimesi tööalaselt ette valmistada konverentside, seminaride ja koolituste abil. Teises sambas on valmistamisel Moravia-Silesia maakonna uue ühtekuuluvuspoliitika katsevahendid. Regionaalnõukogu – tihedas koostöös Ostrava linna ja piirkonna suurimate linnadega – valmistab ette integreeritud territoriaalset investeeringut Ostrava liitlinnale. Samal ajal valmistavad Moravia-Silesia maakond ja Moravia-Silesia maakonna arengu assotsiatsioon ette ühist tegevuskava ehk integreeritud strateegiat kohalike inimeste tööhõiveks ning

koolitamiseks. See peaks looma uue tulemustele suunatud ühise tegevusplaani, mis on täielikult kooskõlas Euroopa seadusandlike ettepanekutega. Kolmanda samba eesmärk on kontrollida ja toetada suuremate piirkondlike tegutsejate ja väikeste võimalike toetusesaajate kasutuselevõtmise võimekust, et nad oleksid valmis eelseisvaks programmiperioodiks 2014-2020.

Kõiki neid tegevusi on arutatud ja koordineeritud ka riiklikul tasandil, näiteks konstruktiivsete arutelude ümarlaudades tulevaste riiklike korraldusametuste esindajatega, kasutades kasutuselevõtmise võimekuse kaardistamise esimesi tulemusi piirkonnas ja taotlejate valmisolekut eelseisvaks programmiperioodiks.

Tulevikus tahab Moravia-Silesia maakond olla meeldiv koht. Investeeringuteks tingimustesse, mis on vajalikud uuteks investeeringuteks taristu ja pakutavate teenuste kvaliteeti. Peale selle kehtestab see end kultuuriliste ja vabaajategevuste valdkonnas. Mõni üritus, näiteks muusikafestivalid Colours of Ostrava ja Ostrava päevad, prestiižne spordivõistlus Golden Spike ja 2015. aasta hoki maailmameistrivõistlused, on tuntud ka kaugel väljaspool maakonna piire. Kohalikke inimesi ja külastajaid tõmbab ka kaunis maapiirkond, spaakeskuste valik ja värskelt valminud jalgrattateede võrgustik.

Daniel Konczyna

*Moravia-Silesia regionaalse tegevusprogrammi analüütik
Moravia-Silesia ühtekuuluvuspiirkonna regionaalnõukogu*

► LISATEAVET LEIATE SIIT

<http://www.rr-moravskoslezsko.eu>

<http://www.smarterregion.com>

► BELGIA

► EUROOPA INVESTEERIB, FLANDRIA KASVAB...

See oli moto, mille all algatas Flandria eesmärgi 2 programmi aastatel 2007-2013. 201 miljoni eurone eelarve jagati nelja prioriteedi vahel: uuenduslikkus, ettevõtlus, majandusliku keskkonna parandamine ja jätkusuutlik linnaareng. Programmi lõpule jõudes on rahastatud enam kui 450 projekti, mis tekitasid või säilitasid enam kui 9800 töökohta. Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetus lõi ka lisafinantsvõimenduse summas enam kui 375 miljonit eurot, mille leiab flaami piirkondlikult, provintsi-, kohalikul ja eratasandil.

Tänu eesmärkide aimatavale teemaatilisele keskendumisele sarnaneb perioodi 2014-2020 programm teataval määral praeguse programmiga ja loob teatava jätkuvuse. Uue programmi neli valitud prioriteetset suunda on uuenduslikkus, ettevõtlus, liikumine vähese CO₂ heitega majanduse suunas ja jätkusuutlik linnaareng. Lisamise ja täiendamise kontseptsioonid on uue programmi rakendamise ettevalmistamise juhtivad põhimõtted. Läbi selle aitab ERF Flandrial 2020. aastaks muutuda uuenduslikumaks, jätkusuutlikumaks ja kaasavamaks piirkonnaks.

Esimest prioriteeti, uuenduslikkust, juhib aruka spetsialiseerumise eeldus. Flandriale viidatakse sageli kui juhtumiuuringule, kus evolutsiooniline protsess uuenduslikkuse teema ümber koos programmiga Flandria tegevuses (Flanders in action) ja paktiga 2020 on juba tekkinud. Uuel programmiperioodil investeerib Flandria lünkadesse, mis eksisteerivad uuenduslikkuse alal ja mida ei käsitleta flaami poliitikas või vahendites.

Perioodil 2007-2013 oli enam kui 2 700 väikest ja keskmise suurusega ettevõtet seotud ERFi rahastatud projektidega. See kaasatus oli oluline praeguses programmis ja ettevõtlus jääb Flandria jaoks oluliseks prioriteetseks suunaks, keskendudes ettevõtluse stimuleerimisele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kasvule ja rahvusvaheliseks muutmisele.

Meetmed stimuleerida liikumist vähese CO₂ heitega majanduse suunas täiendavad olemasolevaid algatusi Flaami piirkonnas ja kohalikul tasandil. Keskendutakse järgmistele suurimatele valdkondadele, mis vastutavad kasvuhooonegaaside emissiooni eest: majutus ja transport. Erilist tähelepanu pööratakse ka väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, et stimuleerida neid energiatõhususe ning taastuvenergia vallas.

Euroopa investeerib, Flandria kasvab: hiljuti ilmunud raamat ELi rahastatud projektidest.

Võttes arvesse suurt linnastumist Flandrias, jätkuvad pingutused jätkusuutliku linnaarengu valdkonnas. Linnaarengu raames töötab Flandria uuesti koos kolmeteistkümne põhilise linnaga eri teemadel, mis on olulised linna heaolu seisukohalt. Tähelepanu pööratakse kliimamuutusega kohanemisele, elukeskkonna kaitsmisele ja puudustkannatavate naabruskondade elavdamisele.

Werner Van den Stockt
ERFi programmi Flandria 2007-2013 korraldusosakonna juht
Euroopa majanduse osakond, Enterprise Flanders, Flaami valitsus

► LISATEAVET LEIATE SIIT
<http://www.agentschapondernemen.be/themas/erdf-flanders>

SAKSAMAA

▶ SAKSIMAA JÄTKAB KESKENDUMIST UUENDUSLIKKUSELE, KASVULE JA KESKKONNALE, 2014-2020

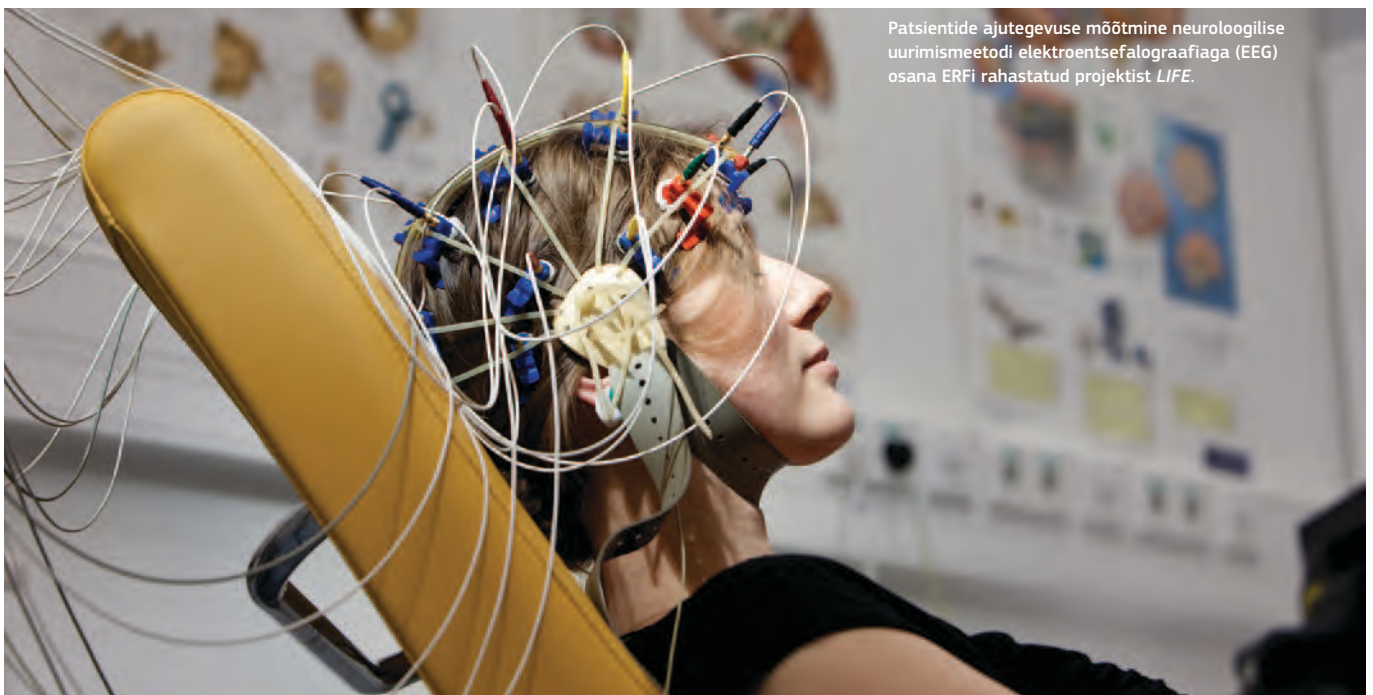
Saksimaa on liidumaa, kus asjad on arenenud eriti positiivselt pärast rahumeelset revolutsiooni 1989. aastal – hoolimata keerukast lähtepunktist. Saksimaal on tänapäeval väljapaistev maine tööstuspiirkonnana, mis on koduks uuenduslikule ettevõtetele ja kasvuvaldkondadele, näiteks mikro- ja nanotehnoloogia, biotehnoloogia ning uute materjalide ja puhta tehnoloogia arendamine.

Saksimaa on inseneride liidumaa. Siin tähendab uuenduslikkus midagi erilist. Saksimaa võib soodsa asukoha eest tänada uurimise ja ettevõtluse vaimu, hoolimata kõikidest struktuurilistest probleemidest, millega siiani silmitsi seisame. Saksimaa on kasutanud majanduspoliitikat vaimu tugevdamiseks läbi suure hulga stiimulite ja toetuskavade ning seda tehes keskendunud konkursivõime ja tööhõive jätkusuutlikule edendamisele.

Suures ulatuses on selle protsessi käigus kasutatud Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERDF) rahastust. Toetusperioodil 2007-2013 on Saksimaa kasutada 3,1 miljardi euro väärtuses

ERFi raha. Liidumaa on kasutanud seda rahastust, et investeerida uuenduslikkusesse, majandusse, taristusse, haridusse ja keskkonda. Suur osa tähelepanust pööratakse sellele, et toetada Saksimaa arengut uurimiskeskusena. Ainuüksi toetusperioodil 2007-2013 investeerib Saksimaa ERFi rahastusest rohkem kui miljard eurot uuenduslikkusesse, teaduse ja uurimistöö valdkonda. Teadusasutused ja ettevõtted saavad sellest võrdselt kasu, kuna ergutatakse uurimisprojekte ja tehnoloogia levitamist ning uutele tehnoloogiaalastele ettevõtetele tehakse kättesaadavaks riskikapital. Uurimisasutuste ja nende komplekside rohkus ning rajatavate ülikoolide arv Saksimaal näitavad, kuidas uuenduslikkus on seal piirkonnas tõusuteel. ERF toetab väga tugevalt viit projekti nimega Liidumaa tipptaseme algatused (State excellence initiatives). Üks neid tipptaseme algatusi on uurimiskompleks Life.

Life on suuremahuline tervisealane uuring, mis uurib seda, kuidas tekivad elustiilist tingitud haigused. Uuringu eesmärk on teada saada, miks paljud inimesed põevad niisuguseid haigusi, teised aga mitte. Enam kui 150 uurija töö keskendub südame-veresoonkonna haigustele, rasvumuse tagajärgedele,

Patsientide ajutegevuse mõõtmine neuroloogilise uurimismeetodi elektroentsefalograafiaga (EEG) osana ERFi rahastatud projektist LIFE.

allergiatele, diabeedile, dementsusele ja depressioonile. 2009. aasta ja 2014. aasta keskpaiga vahel uuritakse ja küsitletakse projekti raames 26 500 tervet ning haiget patsienti (täiskasvanud ja lapsed), kasutades uusimaid kliinilisi ja bioanalüütilisi meetodeid. Uurijad võtavad peale osalejate geneetilise eelsoodumuse arvesse ka nende elustiili ja mitmeid keskkonnategureid. Eesmärk on avastada, kuidas need faktorid vastastikku mõjuvad ja toovad kaasa elustilist tingitud haigused. Projekti toetuseks kulutatakse umbes 38 miljonit eurot, millest umbes 24,2 miljonit eurot tuleb ERFilt.

Euroopa Liidu toetusega on Saksimaa oma majandust, taristut ning haridust ja uurimisvaldkonda viimase 20 aasta jooksul edukalt arendanud. Sellest hoolimata on meil minna üsna pikk tee, et täita lünk teistes ELi liikmesriikides. Seetõttu keskendume Saksimaal kindlale eelarvepoliitikale, kus puuduvad uued võimalused, jätkusuutlikule investeeingule ja ELi rahastusele perioodil 2014–2020.

Saksimaa tulevased väljakutsed on välja toodud järgmistes Euroopa 2020 strateegia võtmeteemades: globaliseerumine, kliimamuutus, energiajulgeolek ja eriti demograafiline muutus. Euroopa Liidu jätkuva toetuse abil keskendub edukas Saksimaa 2020 kohaliku konkurentsivõime jätkusuutlikule säilitamisele ja ettevõtjate algatuste toetamisele, sh taristupõhised omadused, uuenduslike lähenemiste osakaalu suurendamine majanduses, ülikoolides, juhtimises ja ühiskonnas, oskusliku tööjõu võimaliku hulga suurendamine, turvalise ning taskukohase energiavaru tagamine ja hariduse pakkumine võrdsete võimaluste baasil. See eesmärk loob aluse strateegilisele kontseptsioonile, mille järgi arendatakse ERFi raames välja tegevusprogramm perioodiks 2014–2020.

ERFi korraldusasutus

Saksimaa liidumaa majandus, tööhõive- ja transpordiministeerium

► LISATEAVET LEIATE SIIT

<http://life.uni-leipzig.de/>

► ROOTSI

► TEADUSE JA UUENDUSLIKKUSE ÄRIKS TEGEMINE

Giraffe on virtuaalne robot, mis aitab vanuritel püsida kontaktis välismaailmaga. See on loodud projekti Robotdalen raames, mida toetasid Euroopa Regionaalarengu Fond ja teised asutused. Seitsmele ELi riigile müüdüd projekt Giraffe on näide uuenduslikkuse ja teadustöö tulemustest, mis ulatuvad tootmisse.

Teaduse ja uuenduslikkuse tulemuste äriks tegemine ja turule jõudmine on üks väljakutsetest, millega Rootsi seisab silmitsi tuleval programmiperioodil. See on Rootsis perioodil 2007–2013 tehtud kaheksa piirkondliku struktuurifondi programmi mõjuanalüüsi üks järeldustest, mida hiljuti esitleti.

Paljud projektid on selle juba selgelt saavutanud praeguse perioodi jooksul ja Robotdalen on üks hea näide. Projekti missioon on muuta uute ideede ning robotika ja automaatika uurimistöö kaubanduslik edu võimalikuks, keskendudes lähendustele tööstuses, raskeveokites ning tervishoiusektoris.

Tervishoiurobotika muutub vananevas populatsioonis üha olulisemaks, mis on Rootsis ja paljudes teistes ELi riikides

suureks väljakutseks. Siin võib olla abiks robot Giraffe, mida saab kaugjuhtida tavalise personaalarvutiga. See veereb ratastel ja näoks on sellel videoekraan. See võimaldab näiteks koduabiteenusel teha sagedasemaid külaskäike patsiendi juurde alati minemata.

Kaheksa piirkondlikku programmi

Robotdaleni projekt tegutseb Kesk-Rootsi idaosa programmi raames, mis on üks kaheksast piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive piirkondlikust struktuurifondi programmist Rootsis. Kõiki kaheksat programmi juhib üks asutus, Rootsi majandus- ja regionaalkasvu agentuur, ja programmidel on ühine toetusfunktsioon.

Rootsi valitsus on otsustanud tuleval programmiperioodil säilitada sama geograafilist alljaotust ja piirkondlike struktuurifondide programmide juhtimist. Madalate halduskuludega juhtimine on olnud tõhus ja toetusesaajatel üle terve riigi on lihtne ning selge ettekujutus toetuskõlblikkuse tingimustest.

Robotit Giraffe katsetatakse kodus Västeråsi linnas.

Ettevalmistused programmiperioodiks 2014-2020 nii riiklikul kui ka piirkondlikul tasandil on käimas olnud alates 2012. aasta algusest. Piirkondlikud struktuurifondide programmid valmivad laiaulatuslikus koostöös, mis hõlmab kohaliku ja piirkondliku tasandi, tööstuse ning akadeemilise maailma avaliku sektori esindajaid. Valitsuse direktiivi järgi keskenduvad programmid uurimistööle ja uuenduslikkusele, rohelsele majandusele ning ettevõtlusele.

Rohelise majanduse tugevdamine

Kesk-Rootsi põhjaosa programmipiirkonnas näiteks toimub intensiivne töö programmi valmimiseks, mille koordinaator on Maria Gelin Axelsson Gävleborgi piirkonnas. Ta näeb eelseisval perioodil muutusi prioriteetide suunas.

„Peamiselt keskendutakse rohelsele majandusele,” ütleb ta. Euroopa 2020 aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia levitab pakutud temaatilisi valdkondi struktuurifondidesse. Tööhõive ja majanduskasvu ning vähese CO₂ heitega majanduse arengu, aga ka uuenduslikkuse, infotehnoloogia, ettevõtluse ja oskustesse investeerimise vahel on otsene seos.

Maria Gelin Axelsson leiab, et liialt vähe pööratakse tähelepanu transpordisüsteemile ja IT-infrastruktuurile, mis on Kesk-Rootsi põhjaosa regionaalarengu valdkondade prioriteetidid.

„Neid võidakse suunata ka hoopis muu kui struktuurifondide rahastusega,” ütleb ta.

Lihtsustamine ja koordineerimine

Rootsi valitsus on muutnud prioriteediks projektijuhtumise lihtsustamise järgmisel programmiperioodil. Seega hõlmab asutuse Rootsi majandus- ja regionaalkasvu agentuuri ning ESFi Rootsi nõukogu (mis on Euroopa Sotsiaalfondi korraldus-asutus) mandaat meetmete soovitusi programmide rakendamise lihtsustamiseks ja koordineerimiseks.

Korraldusasutus

Tillväxtverket – Rootsi majandus- ja regionaalkasvu agentuur

▶ LISATEAVET LEIATE SIIT
www.tillvaxtverket.se

KALENDRIKUUPÄEVAD

21. SEPTEMBER 2013

_üle Euroopa

European Cooperation Day

7-10. OKTOOBER 2013

_Brüssel (BE)

OPEN DAYS 2013

28.-29. OKTOOBER 2013

_Bukarest (RO)

Teine EL-i Doonau piirkonna strateegia aastafoorum

8. NOVEMBER 2013

_Brüssel (Belgia)

Piirkonnad aruka spetsialiseerumise kaudu saavutatud uue kasvu mootoritena

9.-10. DETSEMBER 2013

_Brüssel (BE)

Konverents „Telling the story”

31. MÄRTS 2014

_Brüssel (Belgia)

RegioStars

Lisateavet ürituste kohta leiate Inforegio veebisaidi jaotisest Päevakord:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_et.cfm

Soovime kuulda ühtekuuluvuspoliitika saavutustest teie regioonis, tuues esile tulemusi ja käegakatsutavaid eeliseid elanikele, ning teie arvamusi ettevalmistuste kohta järgmiseks programmiperioodiks.

Valitud kaastööd avaldatakse ajakirja *Panorama* järgmises väljaandes. Saatke oma ettepanekud (maksimaalne pikkus 600-700 sõna) aadressile:

regio-panorama@ec.europa.eu

TEHKE OMA HÄÄL KUULDAVAKS

■ Väljaannete talitus

Euroopa Komisjon, Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat
Teabevahetus – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu
Veebileht: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_et.cfm

